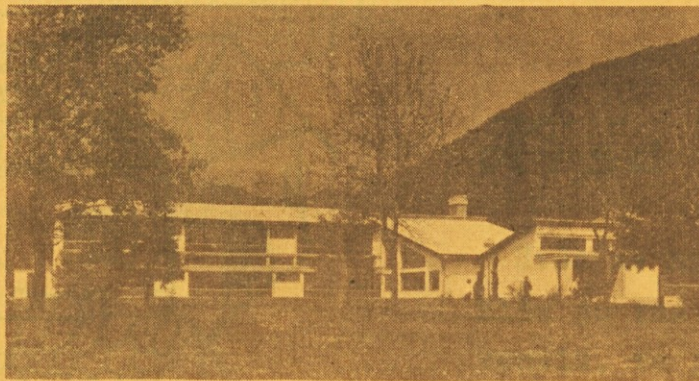
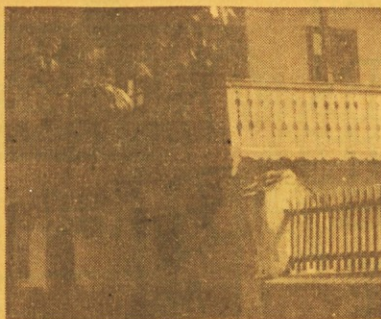

sto

o

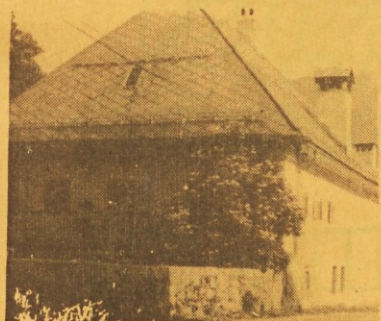
v

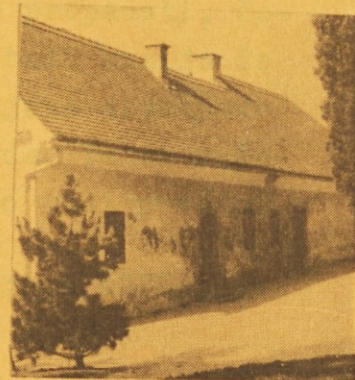
i

M

1985/86

MoSto vi

Hiše

Hiša za hišo, zgodba za zgodbo. Vsaka hiša jo ima - zgodbo. Ta je zanimiva - vesela, ta je žalostna.

A kaj, ko hiše ne znajo govoriti. Vsaka je imela svojo dobo, svoje življenje. Ali jo imajo tudi sedaj? Tako mineva čas in ob vsaki se rojeva zgodovina. Stare, zanimive hiše ne bi smele propadati, čeprav stare, vlažne hiše tudi kazijo že tako ne preveč urbano grajene slovenske vasi. Nekaterih pa je škoda. Te za ruševinami pripovedujejo in jo tudi povedo, svojo zgodbo.

Grega KODER, 6.a

LEPA JE NAŠA DEŽELA! LEPA JE TA NAŠA SLOVENIJA, LEP TA KOŠČEK SVETA V SRCU EVROPE, NA KRIŽPOTJU CESTA OD HLADNEGA SEVERA K TOPLEMU JUGU ZA SONCEM OD VZHODA PROTI ZAHODU. LEPOTA SE JE NABEELILA VSEPOVSOD: NA MOGOČNE VENCE GORA, V ZAMAKNJENE DOLINE, KJER JE LE ZA PEST ZEMLJE, A POLNO PRGIŠČE LEPEGA ....

Ustavili smo se na majhni ravninici, kamor so se pred vsem hudim skrile pod Kriško goro vasice Pristava, Križe, Sebenje, Žiganja vas in Senično.

Primožkova hiša

Sprehod po vasi. Veliko lepega sem videl, toda ustavil sem se pred stavbo, ki je stara 200 let. Lastnik te stavbe je bil grof Born iz Jelendola. Kmalu ga je zamenjal drug lastnik, po rodu cigan. Ljudje v hiši so se ukvarjali z rejo živine, predvsem konj. Za dobro vzrejo konj so dobili leta 1906 priznanje. Imeli so tri stalne hlapce, kadar pa je bila potreba, so pomagali skoraj vsi vaščani. Ob lepem vremenu so ti jedli pod lipo, v grdem pa v izbi.

Na podstrešju so imeli kaščo. To je velika skrinja, v kateri so imeli spravljena žita, ki so jih hlapci znosili gor. Na stropih so pritrjeni koli, na katere so obešali koruzo.

Omar takrat niso poznali. Vsa oblačila so imeli spravljena v skrinjah. Nam so pokazali skrinjo iz leta 1865.

Na dvorišču stoji stavba, ki se imenuje kašča. Stara je 500 let. V spodnjem delu so imeli shranjene poljske pridelke, v zgornjem pa žita. Trudijo se, da bi ohranili zanamcem to etnografsko posebnost.

STAL SEM MED ZIDOVI IN ČUTIL V SEBI NJIHOVO MOČ
IN STAROST.

TO JE BILO TISTO, KAR ME JE PRIVLAČILO - KAMNITI
ZIDOVI IN OBČUTEK, DA ŽIVIJO NAŠI LJUDJE TUKAJ
ŽE VEČ STOLET ....

Pr' Jur'čnek

Ta stara kmetija leži v osrčju vasi Senično. Hišo so zgradili leta 1839 in bo čez tri leta stara sto petdeset let. Ob koncu 19. stoletja je ni uničil požar, ki je zajel pol vasi in cerkev. V tej najstarejši kmetiji v Seničnem je dosti ohranjenega: hiša in krušna peč s pečnicami, kuhinja, hlev, stari lonci, leseni žlebovi, stara opremljena veža, vrata, itd.

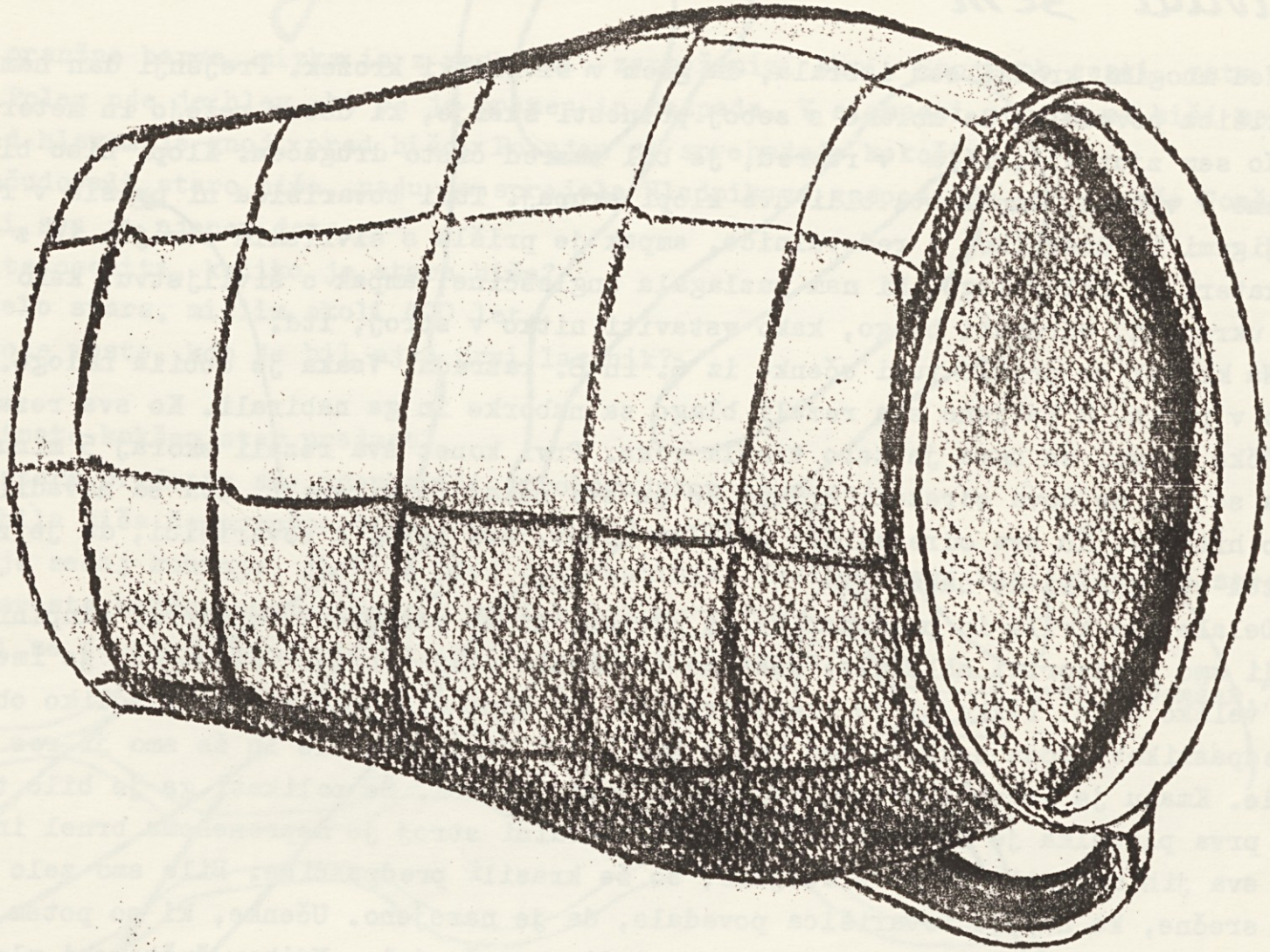
Zanimivo je, kaj vse so delali ljudje iz te hiše: "Pr Jurčnek" kot se reče, je stari oče s sinom Petrom sam žgal opeko za kritje, sama sta v gozdu iskala špirovce, les, itd.

Še danes imajo nekaj glav živine, poleg tega pa se ukvarjajo s prašičjerejo, gozdarjenjem in poljedelstvom.

Marija ŠVAB, 7.b

Tomistoma domatija

max Davis

Max Davis

Šivala sem

Med mnogimi krožki sem izbrala, da grem v šiviljski krožek. Prejšnji dan nam je tovarišica povedala, da moramo s seboj prnesti škarje, ki dobro režejo in meter.

Ko sem zjutraj prišla v razred, je bil razred čisto drugačen. Klopi niso bile postavljene v vrstah, ampak sta bili dve klopi skupaj. Tudi tovarišica ni prišla v razred s knjigami in dnevnikom z redovalnice, ampak je prišla s šiviljskim strojem in z vrečko, v kateri je bilo blago. Ni nam razlagala angleščine, ampak o šiviljstvu, kako je treba ukrojiti, odrezati blago, kako postaviti nitko v stroj, itd.

Na krožek so prišle tudi učenke iz 6. in 8. razreda. Vsaka je dobila nalogo. Delale smo v pari. S Tatjano sva rezali blago za naborke in ga nabirali. Ko sva rezali prve koščke blaga, se nama je zelo tresla roka. Prvi konec sva rezali skoraj 5 minut. Bali sva se, da ne bova odrezali krivo. Ko pa sva nekaj časa rezali, sva se navadili in je šlo hitreje. Ko sva odrezali že šestino kosov, sva nesli k tovarišici, da je zarobila. Potem sva morali še nabrati.

Delale smo krila in predpasnike za učenke, ki so plesale v folklorni skupini. Skušali smo ponazoriti oblačila, kakršna so nosile naše babice. Tovarišica je imela zelo veliko dela. Težko si je predstavljala, da bomo v 3 urah naredile toliko oblek in predpasnikov. Toda dekleta smo se še kar hitro nekaj naučile in že smo ji res pomagale. Kmalu je iz naše delavnice prišel prvi izdelek. Še polikati ga je bilo treba in prva plesalka je že imela novo krilo. Šivalni stroj je neprenehoma brnel in naborki, ki sva jih naredili midve s Tatjano, so že krasili predpasnike. Bile smo zelo vesele in srečne, ko nam je tovarišica povedala, da je narejeno. Učenke, ki so potem ta krila in predpasnike nosile, so bile ponosne tudi na naše delo. Njihov šuštarški ples je bil tako še lepši in bolj naš.

Marija SVAB, 7.a

Tomšetova domačija

Hiša je oranžne barve, nizka in z majhnimi, zamreženimi okni. Stoji ob cesti, zato je zaprašena. Poleg nje je hlev, ki pa je prazen in razpada. V slamnati strehi na hiši so luknje. Pred hlevom je gnoj, pred hišo. Po njem se sprehajajo kokoši.

Ko sva občudovali staro hišo, naju je sprejela Hladnikova gospodinja, po domače Tomšetova. Povpraševali sva jo njenem domu.

- Ali znate oceniti, koliko je stara hiša?

Hiša je zelo stara, mislim okoli 400 let.

- Ali mogoče veste, kdo je bil njen prvi lastnik?

Ne vem.

- Mogoče imate kakšen star predmet?

Vse naše stare predmete smo prepustili strokovnjakom iz muzeja.

- Ali je bila hiša že prvotno taka kot je zdaj?

Ne, kjer je sedaj kuhinja, je bila prej črna kuhinja. Imeli pa smo tudi slamnato streho.

- Lahko poveste kakšno znamenitost o vaši hiši?

~~V tej hiši se je domnevno rodil skladatelj Ignacij Hladnik.~~

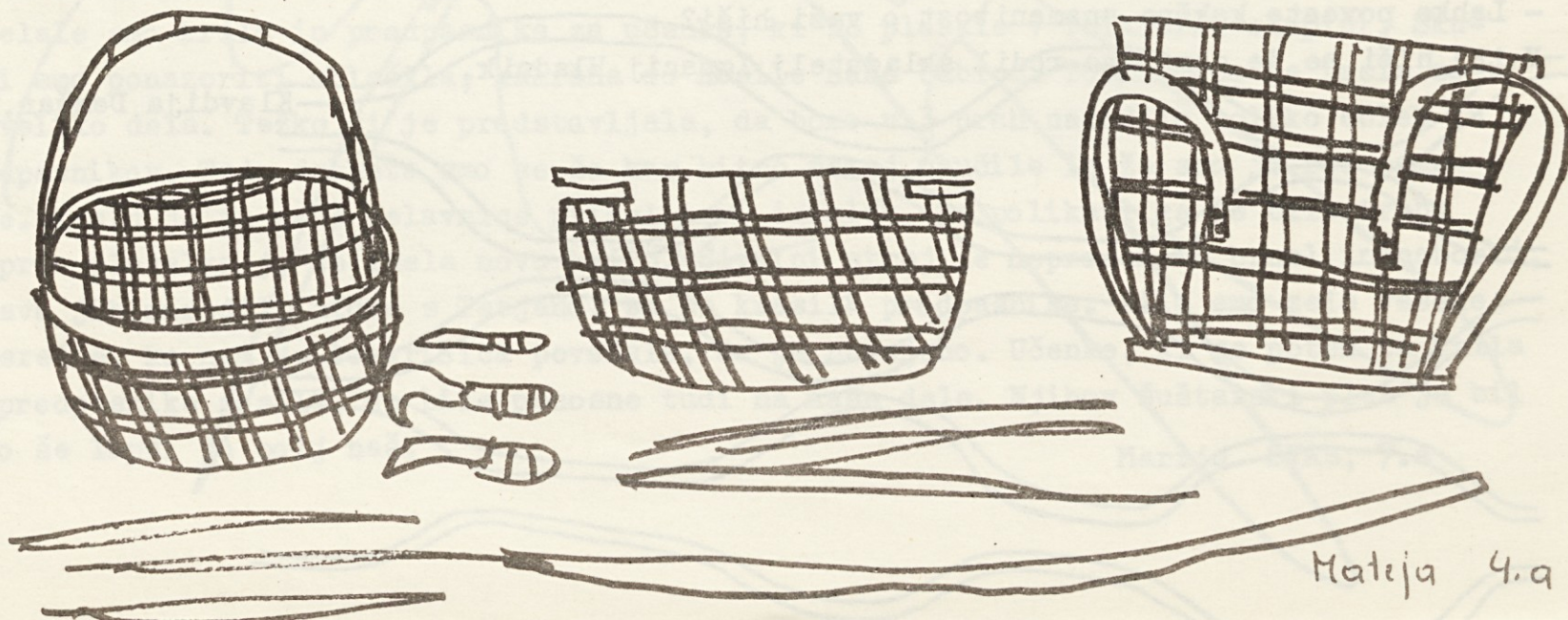
Klavdija Demšar, 7.a

Košare

Pletenje košar je nekaj zelo zanimivega. Tovariš nam je pripeljal pletilca košar z imenom Anton Štrasner. Za izdelavo košar oziroma cajn, "cambuhov" in košev je potrebno imeti leskov les. Ta leskov les je treba najprej naklati in potem še postrgati tako, da dobimo vitre. Za cajno je potrebno 6 ur dela, za "cambuh" 8 ur in za koš 18 ur. Za velik koš je potrebno 50 reber, to so debele vitre. Malo smo poizkušali tudi mi, npr. obdelavo viter, plesti cajne in podobno. Štrasner Anton je doma s Štajerskega. Plesti se je naučil v taborišču. Živi pa že 42 let v Dupljah, star pa je 73 let. Pokazal nam je tudi, kako se naredi zobotrebce. Opisal bom potek dela, da dobimo cajno. Iz palice naredimo obroč in nato še enega. Enega vstavimo v drugega in dobimo obliko žoge. Tam, kjer se dotikata, se začne plesti. Začetek je naredil pletilec sam, ostalo pa sami.

Pletilcu smo se zahvalili. Potem je odšel, mi pa smo pospravili učilnico.

Aljoša KROHNE, 4.a

Kulturni dnevi

V Križah in okolici je bilo te dni zelo živahno. Učenci smo fotografirali stare hiše in iskali stare predmete, ki jih danes ne rabimo več, naše babice in dedki pa si življenja brez njih niso niti zamišljali. Poiskali smo knjige, ki govorijo o ljudski umetnosti in obiskali šuštarja Blekovega Cirila in Antona Štrasnerja, ki zna plesti košare. Povabili smo jih v šolo, da bi nam pokazala, kako so včasih delali čevlje in koše in pripovedovala o življenju na vasi.

Pri gospodinjskem pouku smo učenci izvedeli nekaj preizkušenih receptov za pripravo starih domačih jedi in ko smo nakupili kašo, slive, moko, jajca in mast, smo bili pripravljani na kulturni dan.

Zjutraj smo se učenci razdelili v več skupin in ne da bi nas priganjal zvonec, neutrudno delali do enajstih. Za malico smo se posladkali s slivovo kašo, potem pa smo se zbrali v večnamenskem prostoru. Bili smo presenečeni, saj smo zagledali pravo kmečko stanovanje. V njem ni manjkala črna kuhinja in ne hiša, kakor so imenovali sobo, v kateri so se največ zadrževali. Učenci posameznih skupin smo pokazali, kaj smo dopoldne ustvarjali, prikazali smo ljudske običaje, zaplesali ljudske plese in zapeli pesni. Pri tem smo se vrтели v krilih, ki smo jih učenke same sešile.

Šuštar Ciril pa je prišel k družini v štiro. Domačim je pokazal usnje, pomeril noge in se z gospodarjem pogodil za plačilo. Med tem časom pa je domača hči pridno tkala na statve.

Še marsikaj smo ustvarjali to dopoldne in v mnogih drugih dopoldnevih, ko smo na kulturnih dnevih spoznavali različne zvrsti umetnosti - gledališko, filmsko, likovno in glasbeno.

Mojca in Alenka

Pri nas doma

Naša družina je do predlanskega leta štela štiri člane. Nato se ji je pridružil še eden in sicer papagaj Jaka. Ta je eno leto živel kot ptiček na veji, s prihodom mačka Naceta pa je njegovo življenje viselo na nitki. Nace je nekoč po radiu slišal, kako pripraviš pečenega piščanca in ker je velik sladokusec, je hotel preizkusiti nov recept. Ker ni našel piščanca, se je odločil za papagaja, a nikoli mu ga ni uspelo dobiti v kremplje, ker sem ga vedno zasačila pri dejanju in mu jih naložila. Jaka pa je od večnih stresov prizadel srčni infarkt in je izdihnil. Tudi Nace ni dočakal svojega prvega rojstnega dne, ker ga je soseda Jula zastrupila. Grozno, mar ne?

Po tej tragični izgubi sem se navdušila za nemškega ovčarja. Pri nas je navada, da vedno vsak pove svoje mnenje in tudi tokrat ni nihče ostal brez besed. Mami je zavzdihnila: "Joj, kaj ne veš, da pes pušča dlake, jaz že ne bom vsak dan sesala za njim!" Oči, ki poleti najraje poležuje v travi, je pripomnil: "Pa vso travo bo ponesnažil." Katja pa se je pritožila: "Ja, takega velikega psa pa res ne, saj me bo še požrl."

Tako smo po zadnjih statističnih podatkih pri hiši samo štirje. Oče Marko, po domače oči, mama Draga- mami, hčerka 1., kar Andreja, ter hčerka 2. "tamau" ali pa kar Katja.

Med soboto in nedeljo se najprej zbudi Katja. Natakne si copate in odštorklja z njimi po hodniku, da zbudi še vse ostale. Ker je najmlajša, je tudi najbolj razvajena, zato si najprej pusti postreči s kakavom, potem pa zija živ - žav. Tako bi jo jaz najraje že zjutraj nabunkala, ker me meče iz tople postelje, ampak pri nas je prepovedano vsakršno fizično obračunavanje, zato jo obsujem le z najrazličnejšimi psovkami.

Vsi radi smučamo, zato se včasih pozimi odpravimo na Zatrnik. V tej smuki uživam najbolj jaz. Mami se utruji, očija pa Katja hoče imeti le zase in ne pusti, da bi se

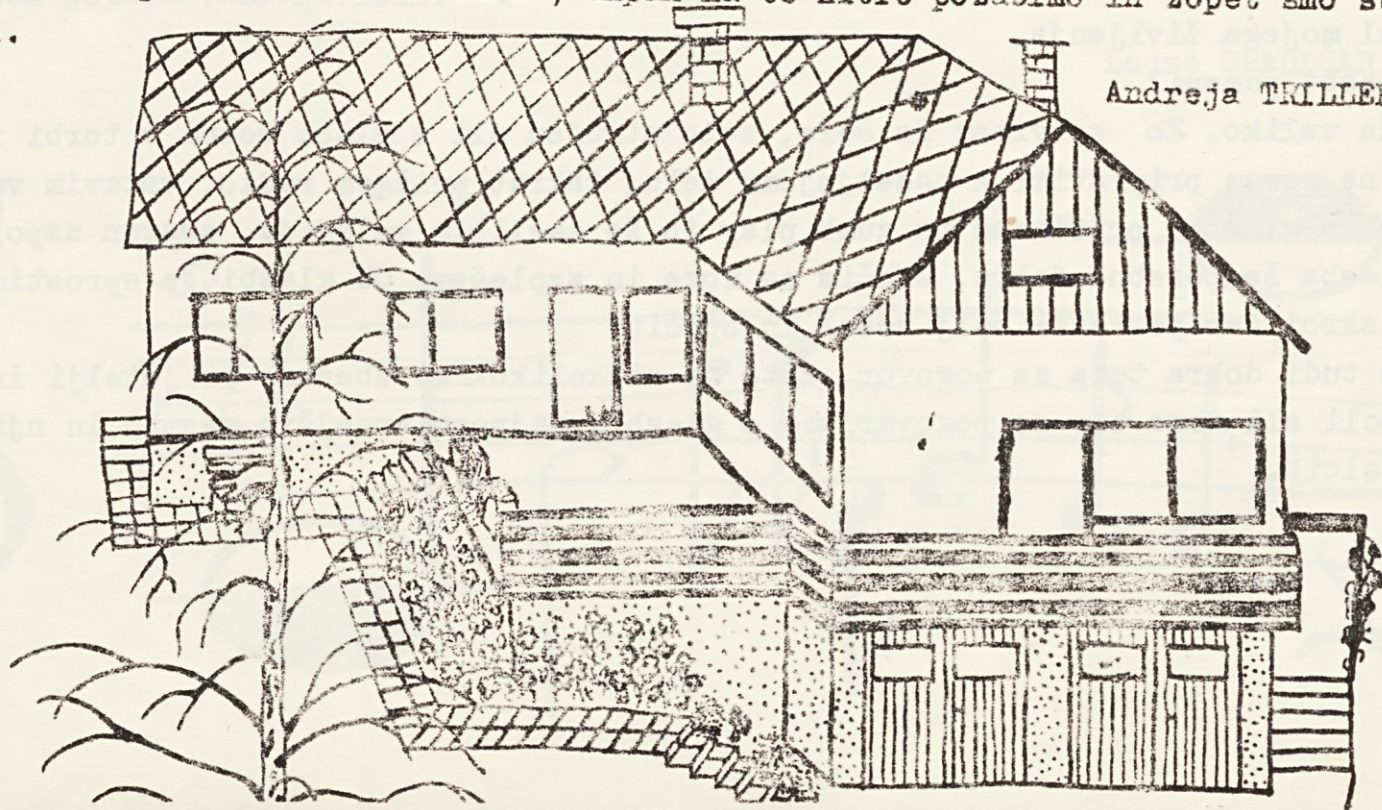
enkrat samkrat peljal brez nje.

Poleti največ časa preživimo na morju, ker imamo radi sonce in morsko vodo. Jaz se toliko časa potapljam, da dobim kurjo polt, potem pa se pol ure tresem zavita v brisačo. Zvečer najraje gledamo televizijo, mami pa zraven še suče pletilke.

Med tednom se jaz prva vrnem domov, zato sem takrat tudi glavna kuharica. Zelo rada imam začinjeno hrano in ker ni nikogar, ki bi me ustavil, solim, popram in vegetam po mili volji. Ko potem ljudje pojedjo tisto pečenko, je naše stranišče vse popoldne zasedeno, name pa letijo psovke z vseh strani. Jaz pa hitro zagrozim, da ne bom več kuhala in invazija besed se kmalu poleže.

To so le nekateri odlomki iz našega družinskega življenja. Meni je všeč in rada sem doma. Včasih si pridemo malo navzkriž, ampak na to hitro pozabimo in zopet smo stari Trillerji.

Andreja TRILLER, 8.b

Pesem je srce

Zelo rad poslušam glasbo, a težko bi rekel, kdo me je zanjo navdušil. Najbrž je vsega kriva moja sestra, ki je še pred nekaj leti poskakovala ob radiu ter uživala ob glasbi, ki je z močnim hrupom prihajala iz dveh črnih škatel, za katere sem pozneje slišal, da se jim reče zvočniki. Lenka je večkrat v stilu pesmi "malo pojačaj radio - o, o " obrnila gumb in tisti črni stvari sta začeli kar poskakovati, da sem se že zbal za drage mamine kozarce v vetrini, ki so v ritmu žvenketali na robu police.

Toda imel sem odrešenika. Oče je namreč pritekel iz službe in sestro "pomiril", kakor to on najbolje zna.

A sčasoma sem spoznal, da mi oče kot odrešenik ni več potreben, da glasba postaja vse bolj del mojega življenja.

Kaj mi glasba pomeni?

Mislím, da veliko. Ko se vrnem iz šole, zelo utrujen ali s slabo oceno v torbi in se nikakor ne morem pripraviti k nadaljnjemu delu, takrat prižgem radio, vstavim vanj kaseto z dobro glasbo, pritisnem na gumb play in že zaslišim melodijo, zraven zapojem in če je glasba še posebno dobra, skočim na noge in zaplešem. Ob glasbi se sprostim, pozabim na skrbi ter postanem bolj vesel in spočit.

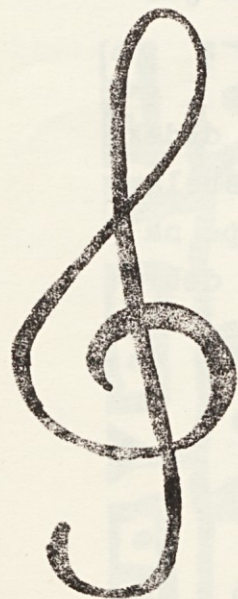
Glasba je tudi dobra tema za pogovor, zato se ničkolikokrat zberemo prijatelji in sošolci v šoli ali doma ter se pogovarjamo o glasbi, najpopularnejših pesmih in njihovih izvajalcih.

Ravno tako kot te kaka pesem navduši, ti ista pesem ob pretiranem poslušanju postane nepomembna. Zato vedno znova prihajajo med nas nove melodije, novi ritmi, nova besedila, ki sprva žanjejo navdušenje, kaj kmalu pa tonejo v pozabo. Zaradi tega si mi mlajši prizadevamo poslušati čim novejšo glasbo. Starejšim pa nove melodije niso všeč, ker menijo, da nimajo globlje vsebine, da se prav zaradi tega hitro pozabijo. Menijo, da narodne pesmi vsebujejo veliko več življenjskih resnic, opisujejo običaje in govorijo o tem, kako so ljudje živeli nekdam.

Spoznal sem tudi, da me glasba spomni na preteklost. Ko slišim popevko, ki sem jo pred leti rad poslušal, mi obudi spomine na dogodke, ki sem jih takrat doživljal.

Spoznavam, da glasba budi v meni najlepša čustva, zato pritrjujem mlademu pesniku, ki pravi: "Pesem je srce, če ga imaš."

Lojze GRADIŠAR, 8. b

Otroštvo

Marsikdaj sem si, kot vsi drugi otroci, tudi jaz želela, da bi bila velika.

Počela bi, kar bi se mi zahotelo. Ne bi mi bilo treba venomer poslušati staršev:

"Obleci jopico! Ja, kje pa imaš že spet copate?! Takoj spat, poglej, koliko je že ura!"

To so bile pogoste mamine besede. Oči je bolj popuščal, zato sem ga imela rajši. Zelo se mi je smilil, kadar je moral v službo ali pa se je pozno zvečer vračal domov, ko smo zidali hišo. "Oh, revček! Kako te mučijo!" sem si mislila. Drugič pa se mi je samo po sebi zdelo umevno, da mi mora za lahko noč prebrati tri pravljice ali pa me sredi noči, kadar nisem mogla spati, prav prijazno vzeti k sebi v posteljo.

Tako so minevala leta in morala sem v vrtec. O, to so bile muke. Vsako jutro sem se drla: "Ne glem, lada u vltec! Ne glem la ....!"

Na poti mi je mami pripovedovala najrazličnejše prigode in zgodbe, da sem pozabila na nekega zoprnega Boštjana, ki mi je kar naprej nagajal. Takrat sem si želela, da bi bila velika. Ozmerjala bi ga in premlatila, da bi videl zvezde.

Tovarišice so odkrile, da slabo vidim, Enkrat smo imeli za kosilo pomaranče in jaz sem nekajkrat prijela v prazno namesto oranžne žoge.

Tako sem dobila naočnike, ki jih moram nositi še danes.

Zelo rada sem se preizkušala v raznih poklicih. Nekoč sem malo čebelarila kot dedek. Vse panje sem zaprla, da čebele niso mogle ne noter in ne ven. Starejšim tako čebelarjenje ni bilo preveč všeč, zato sem drugič raje vrtnarila. Potrgala sem vse tulpe na vrtu in to mojstrovino z velikim veseljem nesla pokazat atu. Pa tudi to ni bilo dobro! Celo ozmerjal me je.

Srčno rada sem z mami hodila v šolo. Kadar je bilo le mogoče, sem šla z njo. Uh, kako lepo je bilo tam notri. Telovadnica. Žoge. Najbolj všeč pa mi je bil klavir, ki je tako lepo zvenel, če sem s prstom tolkla po tipkah.

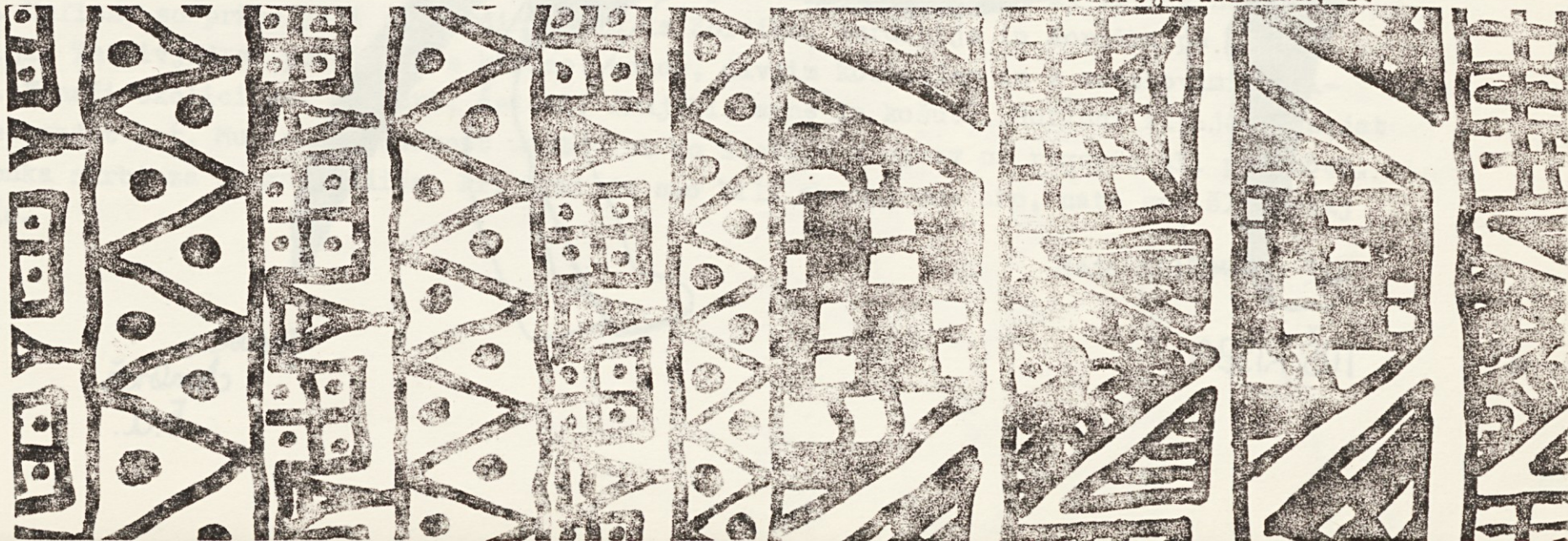
Nato smo se nekega dne preselili na Loko. V novi hiši mi je bilo že všeč, vendar mi je bilo dolgčas po atu in mami.

Začela sem hoditi v malo šolo v Križe. Dobro sem se počutila, samo po kosilu smo morali spat.

Spet sem si želela, da bi bila odrasla. Kmalu je bilo leto naokoli. Končno. Prvi šolski dan. S kakšnim navdušenjem sem prestopila šolski prag. Vse to veselje je iz leta v leto kopnelo. Treba je bilo pisati domače naloge in kdaj pa kdaj pokukati v zvezek.

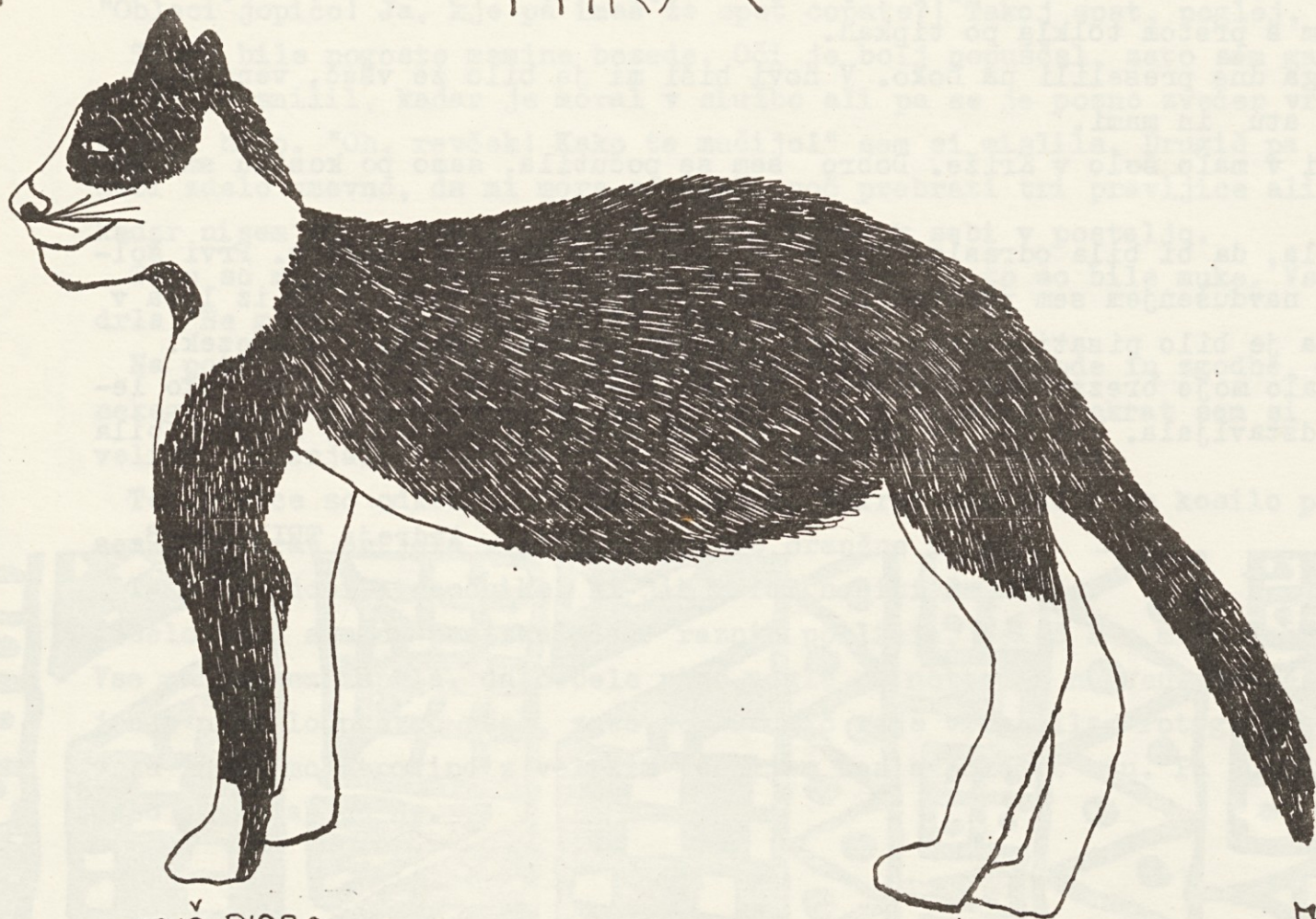
Tako se je končalo moje brezskrbno otroštvo. Spoznala sem, da v šoli le ni tako lepo, kot sem si predstavljala. Vse več je skrbi. Nič več nočem biti velika. Rada bi bila še enkrat majhna!

Andreja TRINER, 8.

Obrazky

MIKA

TUŠ RISBA

Janek
číslo 5.a.

Cigo

Mojemu mucku je ime Cigo. Cigo je debel in ima dolgo dlako. Dobili smo ga iz Ljubljane. Je navadne vrste maček. Letos bo star dve leti. Rad steče v gozd, kjer ulovi ptiča, če se mu posreči, pa tudi miš. Tudi v naši kleti večkrat čepi.

Vedno, ko se vrnem iz šole, priteče k meni, da ga pozdravim, večkrat pa se mi vleže pred noge in takrat hoče, da ga pobožam. Zelo rad se crklja.

Hranim ga s kostmi, tacami in piščančjimi vratovi iz juhe. Kadar mi Tina da meso, ga prinesem tudi iz šole.

Zelo se bojim zanj, ker večkrat steče pred avtomobilom čez cesto.

Pri krmišču

Ana MUZIK, 3.a

Po malici smo se napotili h krmišču. Tam nas je že čakal lovec. Nekaj časa smo bili čisto pri miru in tiho, da bi videli muflone. Nekateri so jih videli. V gozdu jih je bila ena čreda. Ker so se nas ustrašili, so odšli nazaj v gozd. Nato smo si ogledali krmilnico. Pet minut pozneje pa nam je lovec pripovedoval o divjadi, ki živi v naši okolici. Muflone so pripeljali iz Sardinije in iz Korzike. Sardinija in Korzika pa sta v Italiji. Ta divjad se preživlja s koruzo, senom, divjim kostanjem in s smrekovimi vejicami. V naši okolici so: mufloni, jeleni, srnjski, srne in košute. Mufloni živijo petnajst do šestnajst let. Muflonovo starost ugotovimo po številu krogcev na rogovih ali po zobeh. Muflonka skrbi za enega mladiča. Pri krmišču smo bili skoraj eno uro, nato smo šli nazaj v šolo.

Maja KRAŠEVEC, 3.a

Muca s stekleničko

Pri moji babici imajo muca, ki mu je ime Miškolin. Skotila ga je mačka, ki jo je kmalu zatem povozil avto, da je poginila.

Ker je bil star šele pol meseca, smo ga morali hraniti po steklenički z mlekom. Ta zgodnja izguba matere se mu pozna še zdaj, ko je star že dve leti.

Dajemo mu hrano. Najraje ima meso, ko dobi meso, pa popije še mleko.

Rad se igra z žogo. Zelo rad ima tudi otroke. Vsi ga imamo radi.

Maja ŠERKOVNIK, 3.a

Teliček

Našega telička je rodila naša krava Piska. Krava je zdaj že stara. Teliček je pri njej. Star je šest mesecev in pol. Dobili smo ga sredi decembra. Je velik in postaven. Privezan je na verigo.

Zelo rad je otrobe, seno. Je tudi krompir, peso, travo, divje korenje, divji radič, itd.

Neke noči se je odvezal. Ker je bil odvezan, je skakal po hlevu. Zlezal je tudi v svinjak, kjer na srečo ni bilo prašičev. Mama ga je privezala šele zjutraj, ko je prišla v hlev. Pojedel je tudi vso peso, ki je bila v gajbici."

Podnevi včasih tudi moka, ker je lačen. Zvečer ga nakrmim, nasteljem mu z listjem ali žaganjem in včasih tudi s slamo. Bojim se zanj.

Mitja ŠTERN, 3.a

Mamica

Moja mamica je najboljša na svetu. Mamica je precej bolna, zato je invalidsko upokojena.

Ko pridem iz šole domov, se vedno zanima, kaj smo se ta dan učili. Potem mi postavi na mizo kosilo. Po kosilu se vedno malo uleževa in se pogovoriva, kaj bova delali in se učili to popoldne.

Včasih greva tudi v gozd po drva, na sprehod, v poletnem času pa tudi po gobe. Kadar pa je slabo vreme, me uči, kako se plete. Tako nama mineva dan za dnem. Svojo mamico imam najrajši.

Mirjam PRAPROTIK, 2. a

LJUBI. MOŽ OSTANI DOMA,
DRUGAČE POIŠČEM SI DRUGEGA.

ČE KUCHARICA KUHA T ZNA,
SI NAJDE DOBREGA MOŽA.

Jernej RENER, 2. a

Žima

Komaj smo se od morja poslovili,
šolske torbe napolnili,
listje odpadlo je z dreves,
pričel se je že snežni ples.

Snežinke padajo z neba,
na polja, ceste in gore;
otroci pa se vesele.

Hitro vzemimo sani in smuči!
Na hrib pohitimo, navzdol se spustimo,
a na učenje ne pozabimo!

Ko pa sneg skopni,
pospravimo sani, smuči.
Čez eno leto spet
zdrvimo v vaški breg.

Mojca PERNUŠ, 7.a

Na saneh

Bilo je ob novoletnih počitnicah, ko smo se s sestrično in bratranci odpravili na sankanje. S sabo smo peljali dvoje sank. Vlekli so jih večinoma mlajši. Ko smo prišli do lovske kočice, smo se odločili, da bo dovolj visoko. V koči so nam postregli z malico. Čez nekaj časa smo odšli na bele poljane. Malo smo se še igrali, kepali, se valjali po snegu, potem pa smo se usedli na sanke in se zapodili v dolino. Razporajeni smo bili tako, da so bili trije najmanjši na enih saneh, druga dva pa sva bila na drugih. Vidljivost se je zaradi sneženja zmanjšala. Že po dvajsetih metrih so prve sani obtičale v snegu: prva prometna nesreča! Brez posledic! Potem po naslednjih dvajsetih metrih spet nesreča in še in še .... Meni se je zdelo smešno, posebej pa zato, ker smo vsi spuščali razne neoblikovane glasove, ki so izdajali strah, radost in nagajivost.

Končno smo le prišli v dolino. Bilo je lepo, čeprav smo bili malo prezebli in mokri.

Aleš ZUPAN, 6.b

Zima bo slovo vzela,
ker pomlad bo prehitela.

Zima

Sonce bo močno sijalo,
da bo ves sneg pobralo.

Ptički bodo nazaj prileteli
in nam veselo zapeli.

Zdaj je zima,
to je prima.

Iztok KNEP, 1.b

Borut TERAN, 1.b.

Ptica miru

Živo mi je še pred očmi slika iz lanske zime, ki ni prav nič skoparila s snegom in mrazom. Mnogokatero žival niso nikoli več ogreli žarki spomladanskega sonca, za vedno so zaprle majhne očke. Ne verjamem v usodo, ne verjamem, da nekje nad oblaki vladajo božanstva, a takrat me je imelo, da bi vse skupaj poslala k vragu.

Dobre volje sem hodila po visokem snegu, udiral se mi je do kolen. Sonce mi je naga-jivo sijalo v oči, a bila sem vseeno dobre volje. Bolje rečeno, kipelo je v meni! Kar naenkrat pa je lesk v mojih očeh zamrl. Na ledu pred bližnjim grmom je ležal golob. Ne vem, odkod je prišel, tu jih vendar ni mnogo.

Stopila sem k njemu. Ne, ni se mu dalo več pomagati. Curek krvi, ki je pritekkel iz ranice na vratu, se je že strdil. Njegovo nežno, že mrzlo telo sem vzela v roke. A bilo je prepozno. Toplota še tako toplih rok ni mogla ogreti mrtvega telesca.

Ne, nikoli več ne bo poletel, nikoli več ne bodo za njim zrle otroške oči, želeč: "Leti, leti, ptica miru!"

Skoraj nezavedajoč se, sem v prostorčku med koreninami grma izkopala plitvo jamico. Vanjo sem položila ubogo, negibno stvarco. Glavo sem mu obrnila proti nebu: "Malček nedolžni, daj zri v nebo, kjer si dolgo igral igro življenja," sem se v mislih poslovila od njega.

Ko sem se vračala domov, je narava še vedno praznovala praznik zime, sonce se je razdajalo vsakomur, pa kaj, ko ubogega poslanca miru to ne bo obudilo v življenje.

Nataša ZAPLOTNIK, 7.a

Mateja 6.a

Sneg

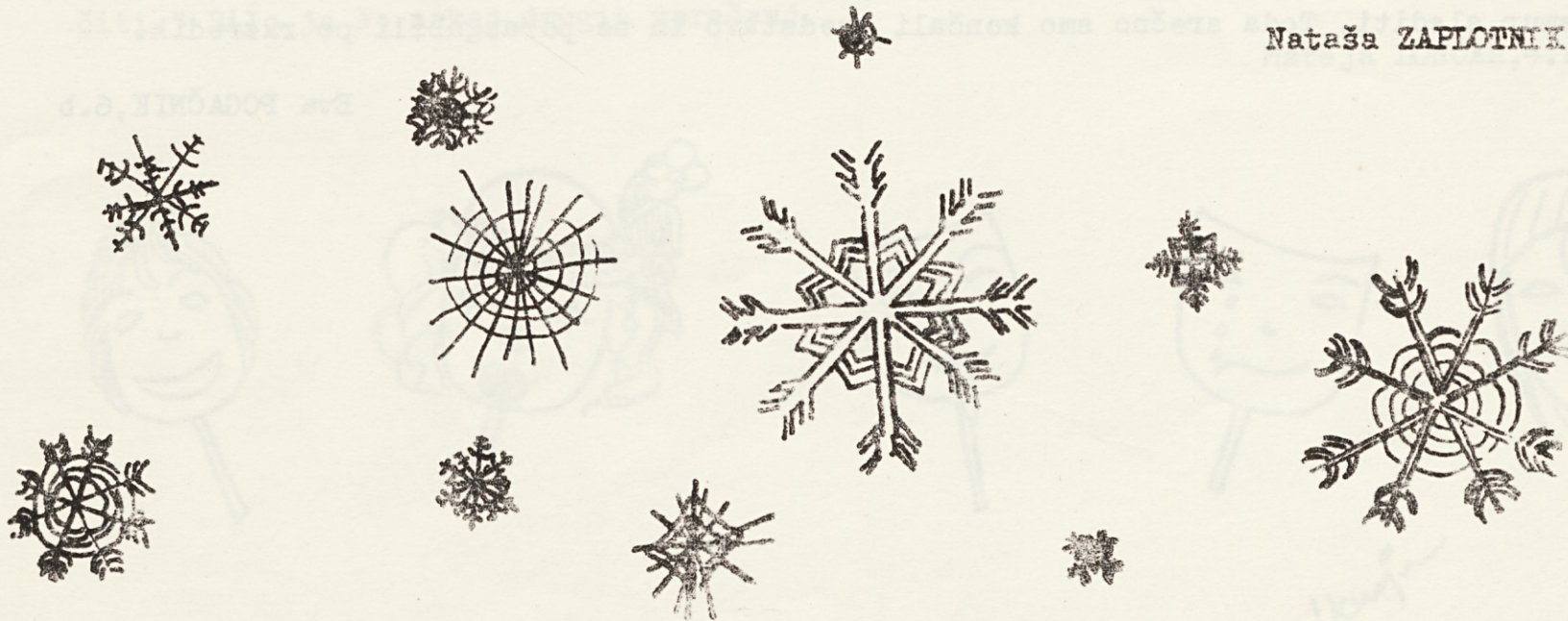
Beli, nežni kosmi so se pričeli trgati iz oblakov. Sneg, sneg! Belina povsod. Kje so že sani? Presneto, kje je to zarjavelo korito.

Zazvonil je zvonec na vratih: "Aha, Mateja je! Seveda bom popoldne v našem kotičku, kje drugeje bi sploh lahko bila!"

Popoldne je že. V našem kotičku je mraz, a mi ga ne občutimo, sa je vendar zapadel sneg. Kaj vse nas še čaka? Sankanje, smučanje, drsanje, trenutki, ko piješ vroč čaj in se ti noge grejejo ob peči ....

Premišljuje: lepi so zvončki, ko kukajo skozi sneg; čudovito, vroče je poletje, ki diši po morju; pravi umetnik je jesen, ko obarva naravo; a najlepša je zima, ko pride s snegom, naslika ledenih rož na okna in pripravi hrib za smuko, ohladi vroče roke in morda še kakšno željo in spomin.

Nataša ZAPLOTNIK, 7.a

Prešernov praznik

Kulturni dan je bil med počitnicami, zato smo ga slavili kasneje. Pripravili smo Prešernove pesmi in tekst. Mnogo ur smo morali vaditi, da smo se kaj naučili.

Proslava se je bližala, mi pa smo bili vse bolj nervozni. Vsak dan smo znali več in tudi vsak dan je bilo bolj veselo. Prišel je petek in z njim proslava. Prvo uro smo še vadili, a kmalu je prišla druga ura, znjo trema in rdečica na obrazu. Začelo se je s pesmijo Zdravljica, nato smo slišali razglas o razglasitvi smrti Franceta Prešerna za kulturni praznik proglas in na odru je ostala misel o pomembnosti kulturnega praznika.

Nato se je zvrstila pripoved o delčku iz Prešernovega življenja, o tistem, ko se je odločal, da gre v šole in kako je to preživel. Zvedeli smo nekaj o bratih, sestrah, materi in očetu.

Toda učenci, zlasti manjši, niso pazljivo poslušali. Bili smo kar žalostni, da nočejo ničemur slediti. Toda srečno smo končali predstavo in se porazgubili po razredih.

Eva POGAČNIK, 6.b

Nenavadni obisk

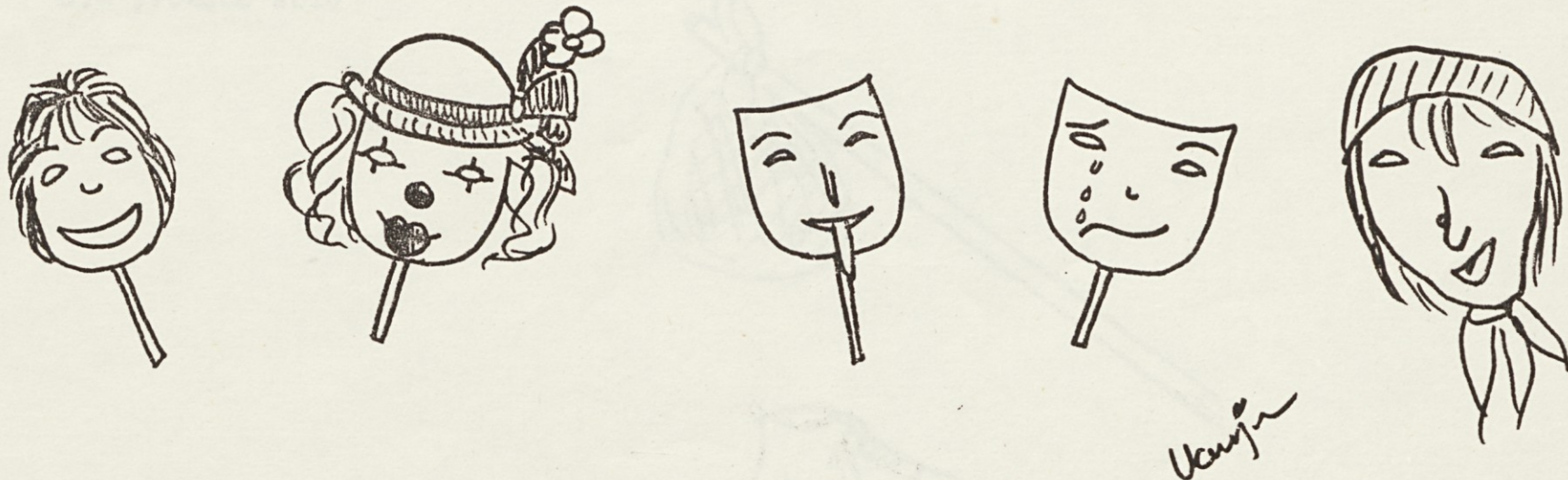
K nam so prišli igralci iz Kranja. Predstavili so nam eno izmed uspešnih igrvic, ki so jo danes igrali že dvainšestdesetič. Naslov igre je "Nenavadni obisk", ki jo je napisal Hans Fallada. Po igri smo se pogovarjali z igralci. Bilo jih je pet in dramaturg. Igralci so bili iz skupine, ki se je imenovala "Čez cesto."

Povedali so nam, da imajo za eno igrico okoli petindvajset vaj. Če pa pripravljajo predstavo za odrasle, pa imajo šestinpetdeset vaj.

Od igralcev že dva delata. Lisica je v Šavi, medved pa v Iskri. Bile so tudi tri iz osnovne šole. Hodijo v osmi razred osnovne šole Staneta Žagarja. Ime jim je: Klavdija, Nataša in Mojca. Vse tri hodijo na vaje iz modernega plesa in baleta. Lahko smo se z njimi pogovarjali, toda nismo bili preveč zgovorni. Bilo je zelo malo vprašanj. Nekdo je vprašal, če se je medved kaj udaril. Odgovoril mu je:

"Na začetku, ko še nisi navajen, se udariš, nato pa se privadiš, kako moraš skočiti." Bilo je še nekaj drugih vprašanj.

Mateja LONČAR, 4.a

Vandrovška pesem - KULTURNI DAN

Imeli smo ga desetega aprila. Pred tem dnevom nas je tovarišica razdelila v skupine. Sodeloval sem v skupini, ki je dramatzirala Vandrovsko pesem. V tej skupini smo bili učenci od prvega do četrtega razreda.

Pesem smo se učili tri šolske ure. Do malice smo se vsi naučili besedilo. Po malici smo delali v skupinah. Vsaka skupina je tudi nastopala z dramatziracijo pesmi pred učenci naše skupine. V moji skupini sta bila Anže in Primož.

Kmalu so nastopajoče poklicali v jedilnico. Hitro smo oblekli kariraste srajce in predpasnike, vzeli palico in culo. Nastopali smo najprej za višjo stopnjo. Bolj se je bližal nastop, večjo tremo sem imel. Besedilo sem pozabil, ko sem videl nasmejane obraze med poslušalci. Pošteno se mi je zataknilo pri recitiranju.

Ko smo prišli v razred, smo velikokrat ponovili besedilo. Pri nastopu za nižjo skupino mi je šlo boljše. Tokrat je imel tremo Primož. Hitro sem mu prišepnil besedilo.

Po nastopih sem se oddahnil. Pojedel sem fancat in pravo gorenjsko kosilo in odšel domov.

Uroš GOJNOV, 4.b.

Pustne šeme

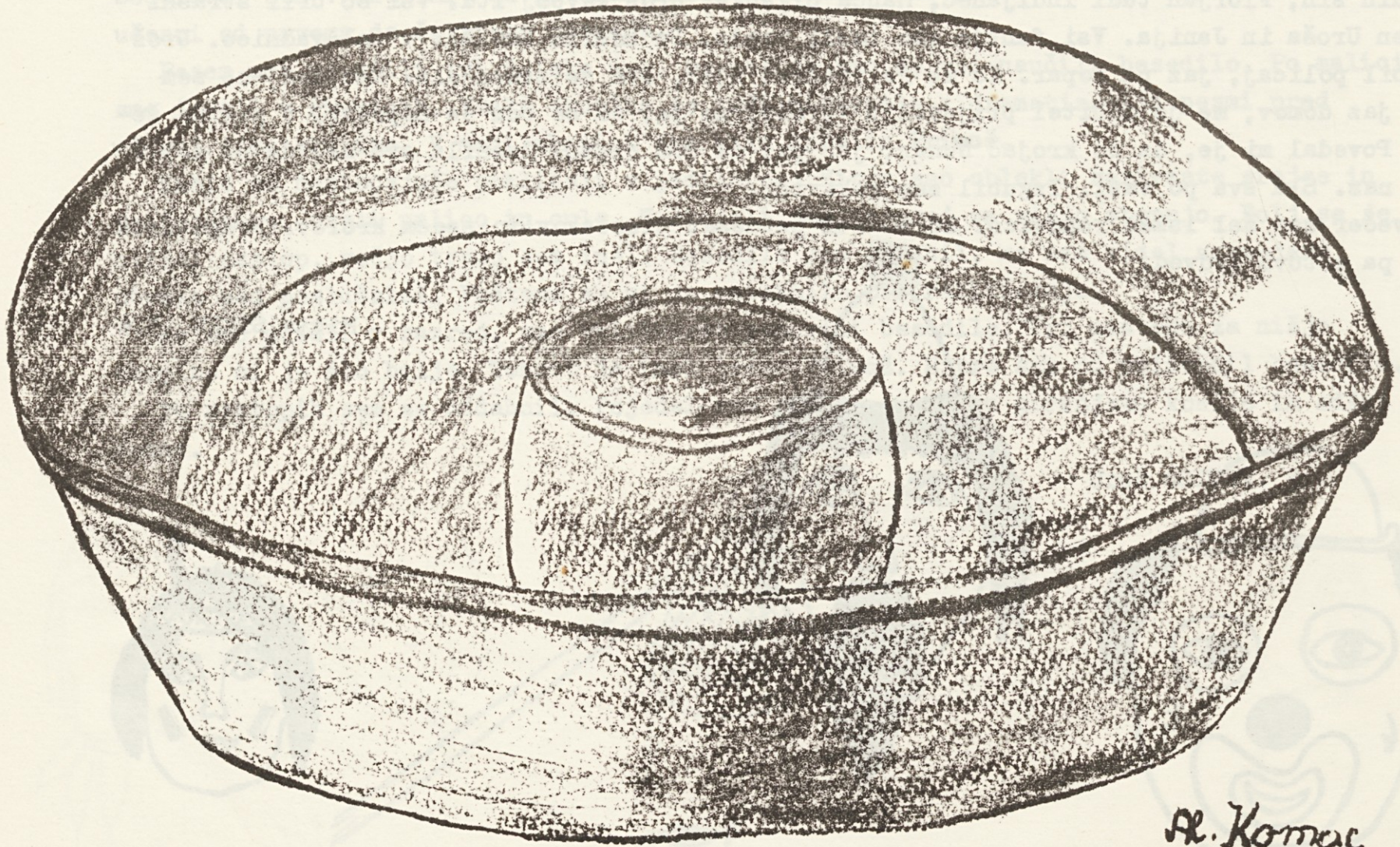
Ko sem prišel v šolo, sta me Jani in Tilen prestrašila. Jani je bil Indijanec, Tilen Zeldin sin, Florjan tudi Indijanec, Manca ciganka, Uroš kavboj itd. Vsi so bili strašni razen Uroša in Janija. Vsi fantje smo imeli brado. Po kosilu smo šli v telovadnico. Uroš je bil policaj, jaz pa repar. Ko me je trikrat ujel, sva se zamenjala. Med tem, ko sem šel jaz domov, me je dohitel prijatelj. Vprašal me je, če se bom še napravil v pustno šemo. Povedal mi je, da bo krojač Nunar; jaz pa, da bom cigan. Zmenila sva se, da se dobiva pri nas. Šla sva po vasi. Izgubil sem rokavico.

Zvečer sem šel iskat rokavico. Zbral sem petdeset tisočakov in sedem krofov. Drugo leto bom pa gotovo medved.

Mitja ŠTERN, 3.a

Vandroska pexem - ...

Al. Komac

Sam sem sredi ljudi

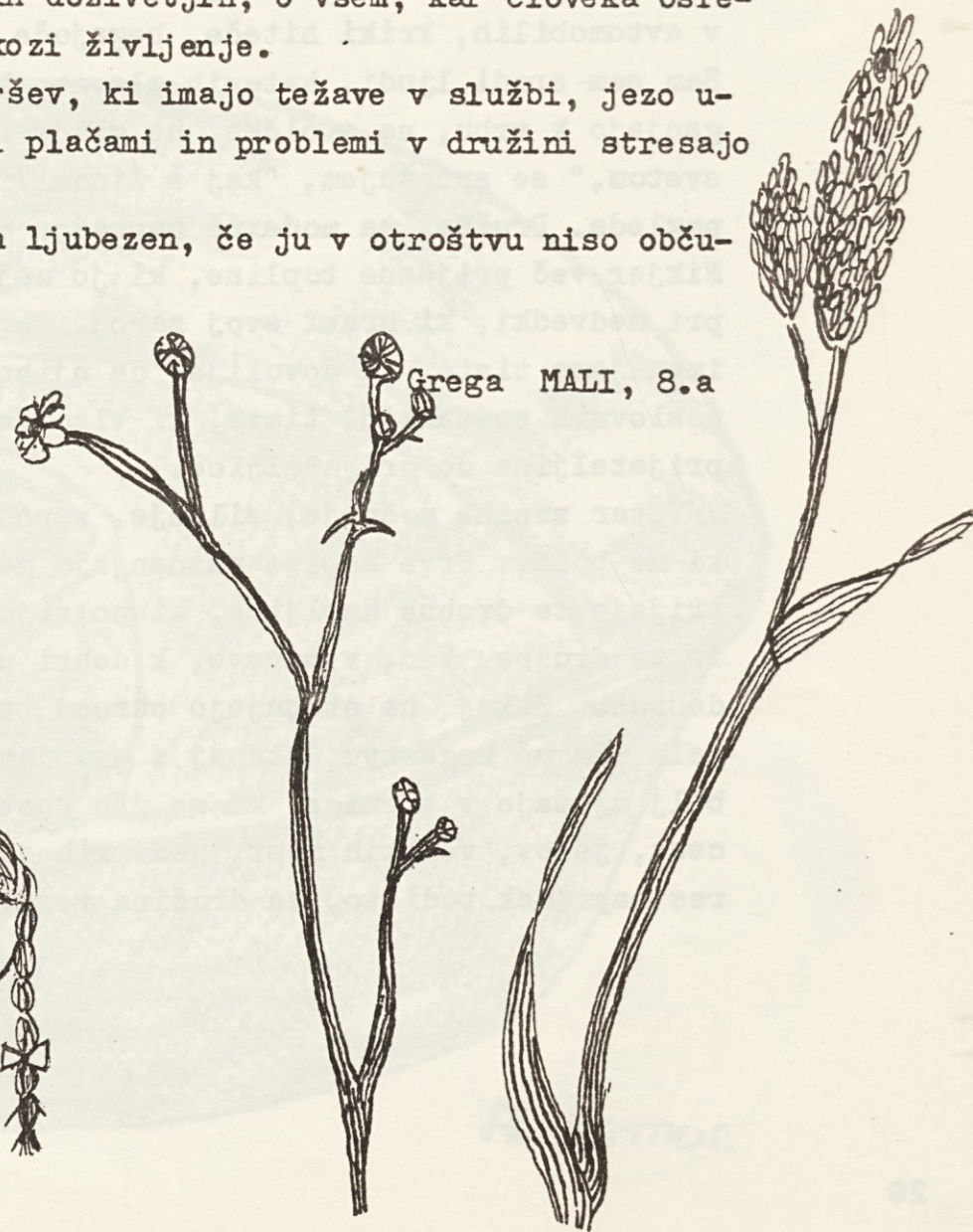
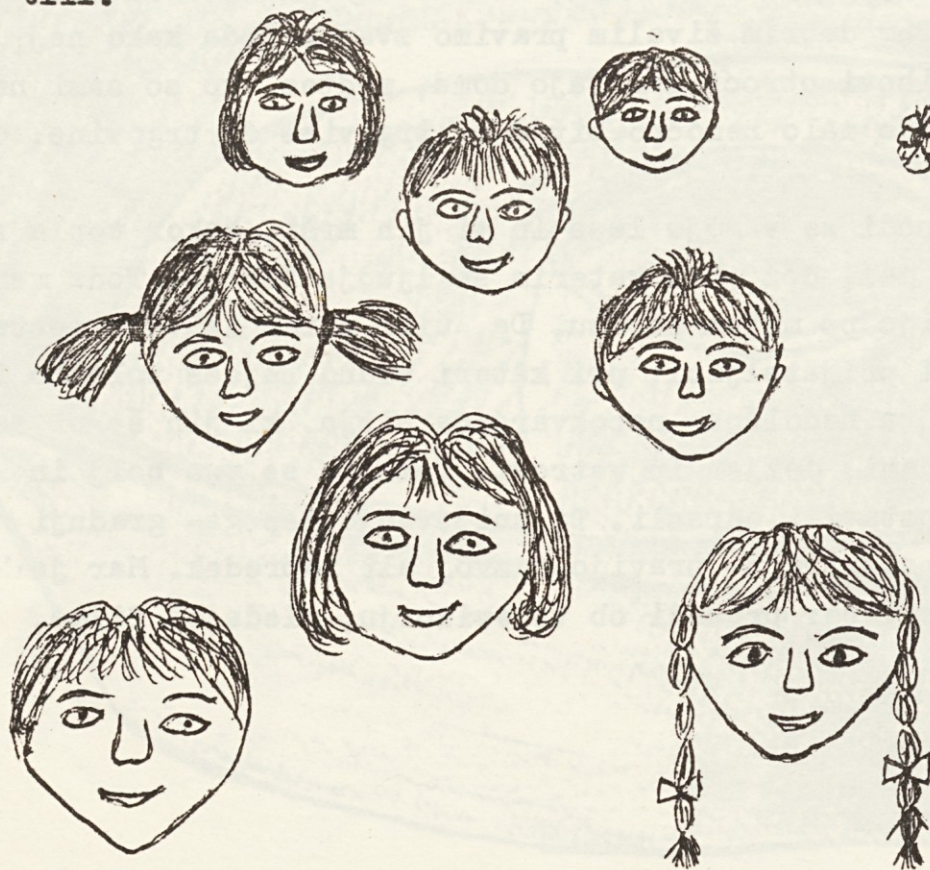
Hodim po pločniku mračnega mesta. Tišina vlada vse naokrog. Hrúpi motorjev, ki brnijo v avtomobilih, kriki hiteče, begajoče in prerivajoče se množice ne prodrejo do mene. Sam sem sredi ljudi, katerih glavna skrb je denar in bogastvo, sredi ljudi, ki se poganjajo k vrhu, na stolčke, ne glede na žrtve, na svojo družino, otroke. "Kaj je s tem svetom," se sprašujem, "kaj z ljudmi?" Nikjer več ne najdeš prijazne vesede, toplega pogleda. Družba, ta moderna napredna družba, je postala hladna, ne, ledeno mrzla. Nikjer več prijazne topline, ki jo najdeš pri volkulji, ki skrbi za svoje volčiče, ali pri medvedki, ki hrani svoj zarod. Tem dobrim živalim pravimo zveri. Toda kako naj imenujemo tiste, ki dovolijo, da njihovi otroci samevajo doma, medtem, ko so sami na poslovnih sestankih; tiste, ki vlačijo malo nemočno bitje od trgovine do trgovine, od prijateljice do prijateljice.

Veter zapiha močnejše, silneje, zapodi se v moje lase in mi jih mrši, kakor topla roka, ki me boža. Prve kaplje naznanjajo dež, dež, nad katerim se ljudje jezijo. Toda meni prijajo te drobne kapljice, ki polzijo po mojem obrazu. Da, uiti moram iz tega mesta, iz te družbe. Ven, v naravo, k dobri prijateljici, pri kateri vedno najdeš tolažbo in dobroto. Zakaj ne stanujejo otroci, ta nedolžna, nepokvarjena bitja, ki jih še ni zajela slaba po bogastvu, skupaj z zvezdami, dežjem in vetrovi. Tako pa se vse bolj in bolj ujemajo v tirnice, ki so jih postavili odrasli. Ti uničevanju lepega-gradnji cest, jezov, velikih mest, jedrskih elektrarn- pravijo razvoj ali napredek. Mar je res napredek tudi to, da družina ves večer presedi ob televizorju, gledajoč filme,

polne nasilja. Zamrli so pogovori o prijetnih doživetjih, o vsem, kar človeka osrečuje, kar mu pomaga, da samozavestno stopa skozi življenje.

Mnogi otroci dan na dan prenašajo jezo staršev, ki imajo težave v službi, jezo učiteljev, ki svoje nezadovoljstvo nad nizkimi plačami in problemi v družini stresajo nanje.

Kako naj mladi ljudje izžarevajo toplino in ljubezen, če ju v otroštvu niso občutili?

Grega MALI, 8.a

Rad li ušel iz te jame, kjer se samo ulijamo

Ura je pol osmih, vsi pademo pred televizor in buljimo v Janeza Čučka. Nestrpno čakamo na športni del dnevnika, da še enkrat pogledamo odlično vožnjo našega mladega smučarja Roka Petroviča.

Poslušam ..... včeraj je bil izvršen atentat na švedskega predsednika Palmeja. Nič hudega sluteč se je včeraj švedski predsednik vračal domov, ko ga iz teme napade visok, črnolas mladenič in ustrelil predsednika ter rani njegovo ženo. Predsednika Palmeja so pripeljali v bolnišnico. Zdravniška ekipa je še pol ure po atentatu poskušala .....

Molk. Vsi premišljujemo.

Potem spet Janez Čuček: "Na Bližnjem vzhodu se še vedno bijejo hudi boji. V Libanonu je veliko mrtvih, ...

"Kaj, za vruga, pa delajo tam?" se našoči oče ... "Že pol stoletja se pobijajo, pa še ne dajo miru."

"Najbrž imajo prste vmes Rusi in Amerikanci," modruje mama.

"Gotovo," se strinja oče.

"Od kod pa misliš, da dobijo toliko orožja in tega sranja," ukradem stavek mami z jezika.

"Saj, saj," zajamra še sestra, ki se ji je zazdelo, da mora tudi ona nekaj reči.

"Prvo mesto je dosegel Rok Petrovič," nam iztrga temne misli iz glave Marko Rožman.

Po poročilih čakam na kakšno dobro komedijo, ko ti pljunejo na ekran napis

V O J N A

dokumentarna oddaja

"Pojdite k vrugu," mi pade iz ust.

Mama me s pogledom okrega.

Oče nekaj godrnja.

Sestra pa premaguje smeh in se pri tem napeinja kot pri pihanju svečk za peti rojstni dan.

Zaprem gofljo in odskakljam po stopnicah v sobo. V postelji pa premišljujem, toda spet o tisti prekleti vojni, kjer se samo ubijamo. Spet imam pred očmi grozne prizore iz Libanona, Beiruta, iz Bližnjega vzhoda in Švedske. Sedaj zagledam Reagana, ki mu hinavsko ploskajo politiki iz drugih držav. Narejeno nasmejani Reagan seže v roko prekritemu Gorbačovu. Na pogled je videti vse nasmejano, vse prijateljsko, vse v najlepšem redu. Toda v resnici je vse čisto drugače. Reagan se misli: "Kar pridite vi-Rusi, pa boste videli, kaj je Amerika." Rusi spet samo čakajo na izziv Amerikancev. Zdaj se gre samo še zato, kdo bo prvi začel.

In kaj sem jaz v tej jami?

Lahko kaj spremenim? Pravzaprav ne vem, najbrž nič." Ah, nehaj s tem" rečem sam sebi. Sit sem tega premišljanja. Rad bi ušel iz te jame, kjer se samo ubijamo. Toda kako?

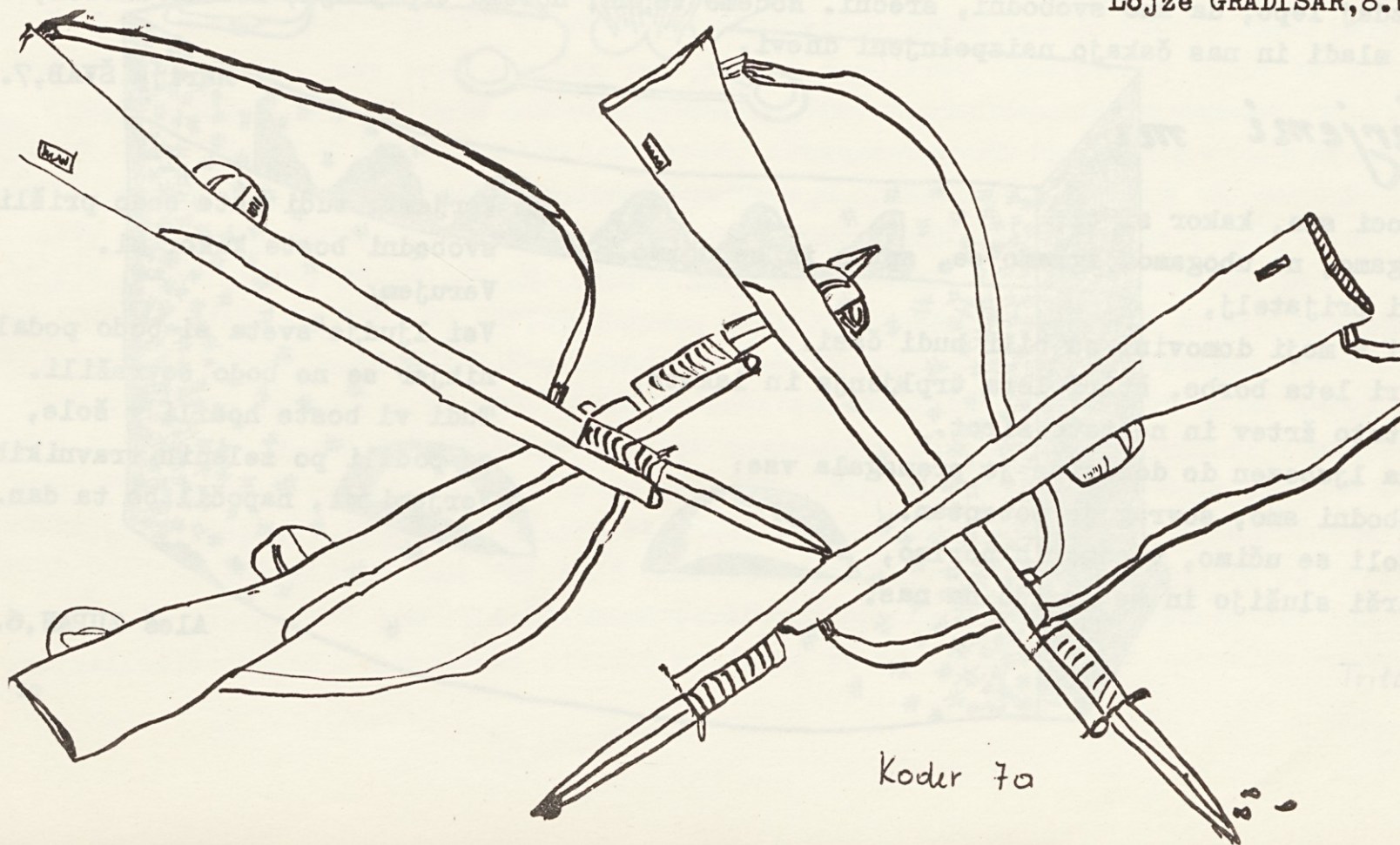
K meni se pretihotapi muca. Pobožam jo, ona pa se mi zahvali in zadovoljno zaprede.

"Kako lepo ji je," si mislim. "Nobenih skrbi nima. Nobenih dolžnosti, obveznosti, ki jih je v današnjem človeškem svetu veliko veliko preveč. Njena edina skrb je, da koga neprosi za skodelico mleka in skoči na mizo po kakšen posladek. Pri tem jo sicer včasih kdo zaloti, a največkrat gre vse po sreči. Potem se elegantno zavihti na foteljo in nič hudega sluteč zaprede. Nič ne ve o Reaganu, o Gorbačovu, o Libanonu in Bejrutu, o strahotnem orožju in ravno zato ji je lepo.

Nenadoma pa sem se začutil nemočnega v tej jami, prav tako nemočnega, kot je ta nič hudega sluteča mačka. Samo enostaven pritisk na gumb in že je dovolj, da se ves svet spremeni v veliko črno gmoto, kjer ni rešitve živim bitjem na zemlji.

Moramo res uničiti vse, kar je človeštvo s trdim delom skozi stoletja ustvarilo? Smo res ljudje takšne nemočne in zabite mačke, da bomo dopustili uničiti naš planet? Ne le eden, upreti bi se morali vsi, res prav vsi.

Lojze GRADIŠAR, 8.b

Koder 7a

Nočemo vojne

Zvečer ko grem spat, pogosto premišljujem o raznih rečeh. Včasih razmišljujem o vojni. Sprašujem se, kaj bo, če bi bila pri nas vojna kot je sedaj v Libiji ali kje v Iraku, Iranu, Afganistanu. Zakaj so posvetu vojne? Zakaj se bojujejo? Saj sta bili že dve vojni! Bilo je že toliko žrtev, požiganja, pobijanja, da do vojne sploh ne bi smelo več priti. Veliko mož in tudi žena je moralo v vojno, da so branili našo domovino, da se imamo zdaj lepo, da smo svobodni, srečni. Nočemo vojne, nočemo trpljenja; hočemo živeti, saj smo mladi in nas čakajo neizpolnjeni dnevi.

Marija ŠVAB, 7.a.

Verjemi mi

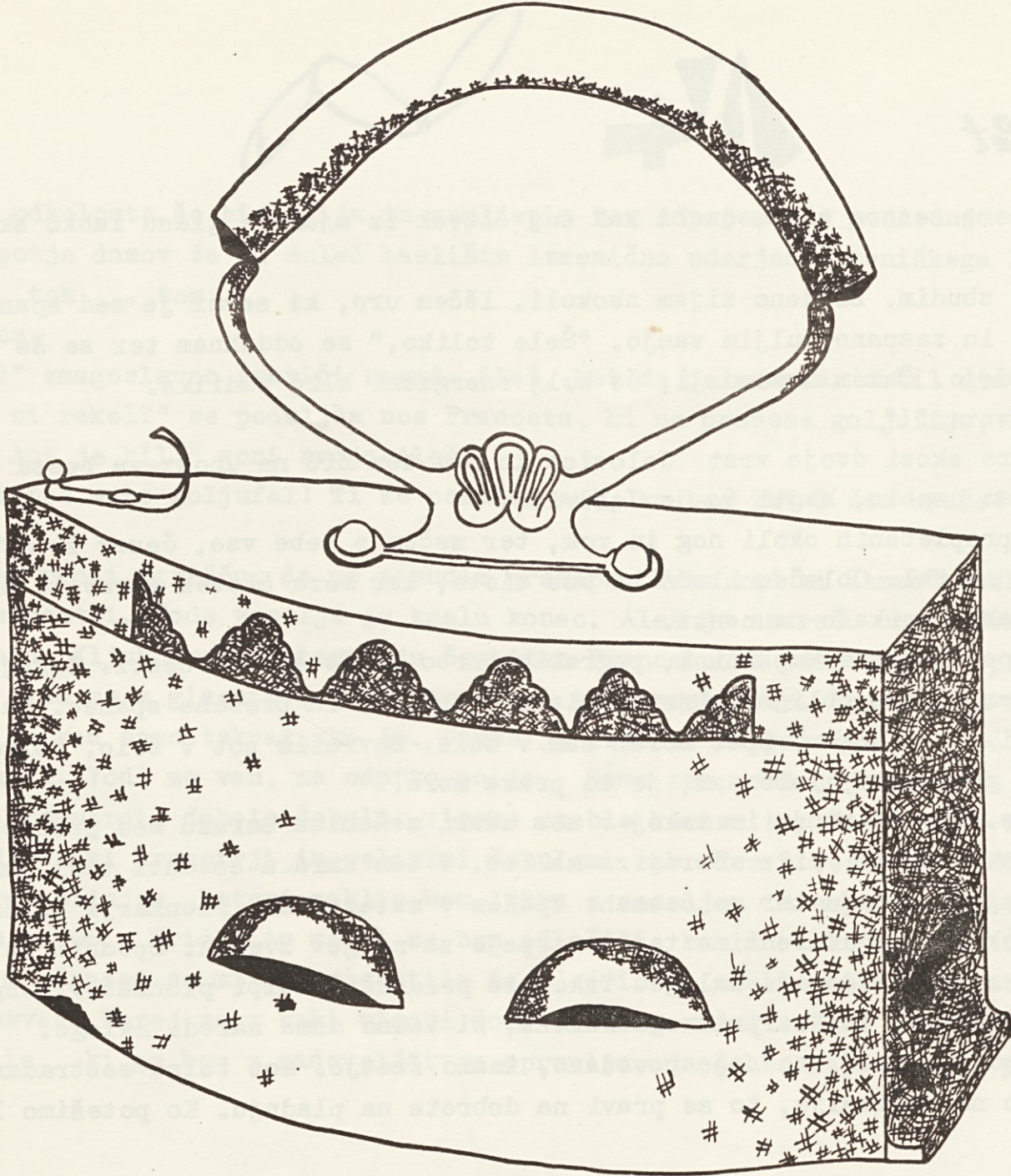
Otroci smo, kakor si ti;
ubogamo, ne ubogamo, igramo se, spimo in se učimo.
Vedi prijatelj,
tudi v moji domovini so bili hudi časi.
Štiri leta borbe, štiri leta trpljenja in lakote,
nešteto žrtev in nešteto sirot.
Toda ljubezen do domovine je premagala vse:
svobodni smo, sovrag je poteptan.
V šoli se učimo, v odmorih norimo,
starši služijo in se jezijo na nas.

Verjemi, tudi zate bodo prišli takšni časi
svobodni boste kakor mi.

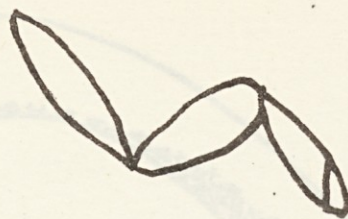
Verujem:

Vsi ljudje sveta si bodo podali roke,
nikjer se ne bodo sovražili.
Tudi vi boste hodili v šole,
se podili po zelenih travnikih in gozdovih
Verjemi mi, napočil bo ta dan.

Aleš ZUPAN, 6.b

Mojih 14 let

"Tamaū!" se zadere sestra tako, da bi kak tuj človek iz njenega glasu lahko sklepal, da gori hiša.

Seveda se takoj zbudim. Zmedeno zijam naokoli. Iščem uro, ki se mi je med spanjem odpela. Najdem jo in zaspano buljim vanjo. "Šele toliko," se oddahnem ter se še bolj zavijem v toplo odejo. Čakam naslednji, še bolj energični klic budilke.

"Tamaaū! Takoj vstani!"

Njen glas prodira skozi dvoje vrat Jelovica in pri tem nič ne upošteva besed v reklami: "Ne bo vam uspelo, kajti to je Jelovica."

Rešim se rjuh, prepletenih okoli nog in rok, ter mečem s sebe vse, česar že med spanjem nisem pometal na tal. Oblečem hlače in vse tisto, kar mora človek spraviti nase, preden se sploh lahko prikaže na cesti.

Potem nekoliko počofotam v kopalnici, pograbim torbo in že sem na cesti. Zunaj me po celem, še toplem telesu oblije prijeten hlad. Osveži me in prežene spanec. Na križišču se ozrem. Nikjer nikogar. Spet moram sam v šolo. Sovražim pot v šolo. Dolgočasna je in če jo moraš premagati čisto sam, je to prava mora.

Prilezem do šole. Stopim vanjo in takoj v nos udari mešanica smradu med preznojenimi nogavicami in ribami, ki so bile včeraj za malico. V tem smrađu se čuti tudi smrad knjig, čuti se vonj po znanju ter po ocenah. Vpadem v matematiko. Plonkarji so že na delu. Gnetejo se okoli Damjanove mize ter se tepejo za njegov zvezek. Spomnim se, da tudi sam še nimam napisane domače naloge. Takoj se pridružim tolpi plonkačev. Uspešno preprišem in tovarišica me ima za pridnega fantka, ki vedno doma naredi nalogo.

Po prvi uri imamo "malico", točneje povedano, imamo žretje. Kot tolpa sestradanih volkov se zaženemo na reditelja, to se pravi na dobrote na pladnju. Ko potešimo lakoto,

se nam odkolcata še biologija in zemljepis ter odpojemo še poslednjo uro, to je glasba.

Med potjo domov že od daleč zaslišim izmenično udarjanje teniškega loparja: tok ... tok ... tok ... .

Tišina.

"Aut!" zmagoslavno zakriči sosed Aleš, kot da je pravkar dobil stavo za sto jürjev.

"Kaj si rekel?" se podaljša nos Francetu, ki ne prenese goljufije, še manj pa Aleša.

"Ja. Aut je bil," goni svojo Aleš.

"A ti boš mene goljufal! Ti že pokažem aut, ko boš letel čez mrežo!" se takoj razpeni France.

Stečem proti igrišču, da ne zamudim pretepa. Prav rad bi namreč videl, kako France tolče s pestmi. Toda veselja je kmalu konec. Aleš jo namreč ucvre domov že po prvem knockoutu. Kljub prekinjenem boju čestitam Francetu za udarec, nato pa odtavam domov.

Pred hišo me z glasnim laježem pozdravi moj zvesti pes. Spustim ga iz kletke, v kateri je rad samo takrat, ko je. Danes je izjemno razpoložen za igro. Prepustim mu vlogo vodnika. Vodi me ven, na odprto polje. Sama sva, obdajajo naju le zeleni travniki, veliki krompirji, debele čebule, visoka stebela koruze ter živo rdeče redkvice.

Med debelimi krompirji in velikimi čebulami zabredem v resno razmišljanje. Že pol leta premišljujem, kateri poklic bom lahko z veseljem in uspehom opravljal. Sem pred odhodom iz OŠ v Križah in moral se bom odločiti, kam in kako naprej. Šola skupaj z obveznim učenjem se mi je priskutila že zdaj in ne mislim celo mladost zabiti ob šolskih bukvah. Torej me v kaki visoki šoli ne bodo videli. Zame je dovolj, če se izšolam za poklic, ki ga bom z zadovoljstvom opravljal, da dobim zaposlitev, plačo ter da bom

lahko tako kot danes hodil s psom na sprehode, ob katerih pozabim na vse skrbi; tako kot sem danes pozabil, da jutri pišemo kemijo in da bi bilo dobro to stvar malo pregledati.

Vendar moj zvesti tovariš kar požira pokrajino pred seboj. Neustavljiv je, nepopisno vesel med šopi trave. S svojo razigranostjo in živahnostjo ti prežene temne misli iz glave in lahkih nog se poženeš v divji dir za njim. Zaustavi ga le mrak, predhodnik noči. In ko se ob žareči zarji vračaš domov, se ti v glavi porodi misel: Kako lepo mi je. Ne želim si v drugo šolo. Všeč mi je ta, smrdeča po ribah in znoju. Nočem postajati vsako leto bolj star, bolj odrasel, bolj zamorjen in bolj in bolj zaposlen z različnimi problemi. Vsako leto bi rad živel štirinajsto leto.

Lojze GRADIŠAR, 8.b

Pomlad

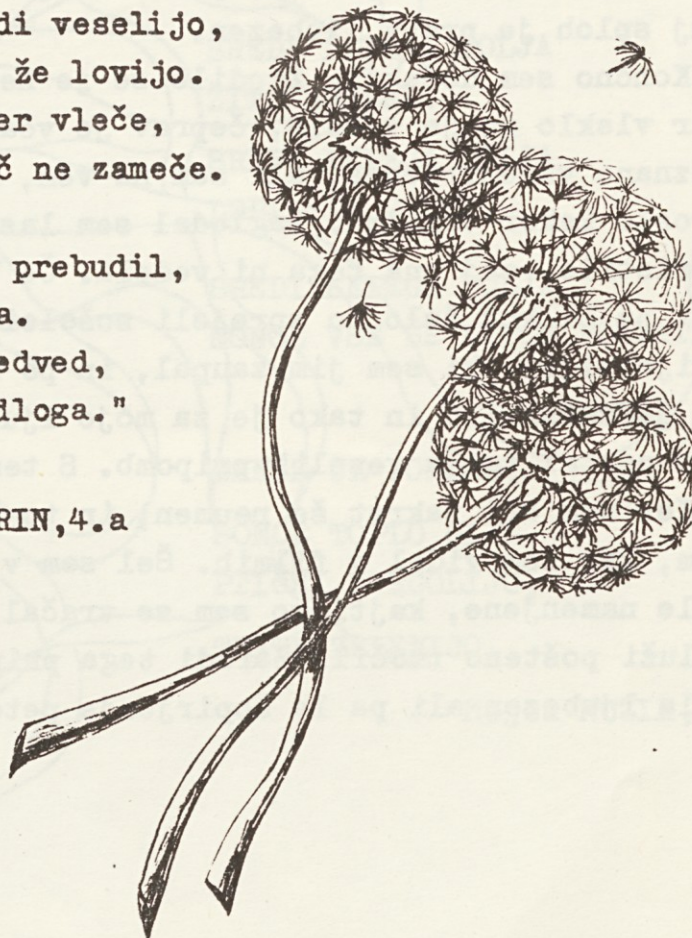
Drevje zdaj cveti,
poleg tega še lepo dehti.
Že se čebelice usedajo na cvet
in nabirajo si med.

Otroci se pomladi veselijo,
po travnikih se že lovijo.
Dežek pada, veter vleče,
sneg nas nič več ne zameče.

Medved se je že prebudil,
zlezel iz brloga.
"Zima", pravi medved,
"najhujša je nadloga."

Kukavica nam pomlad naznanja,
cvetice nam poklanja,
razcvetene in zelene,
poleg teh pa še rumene.

Simona STARIN, 4.a

Prva ljubezen

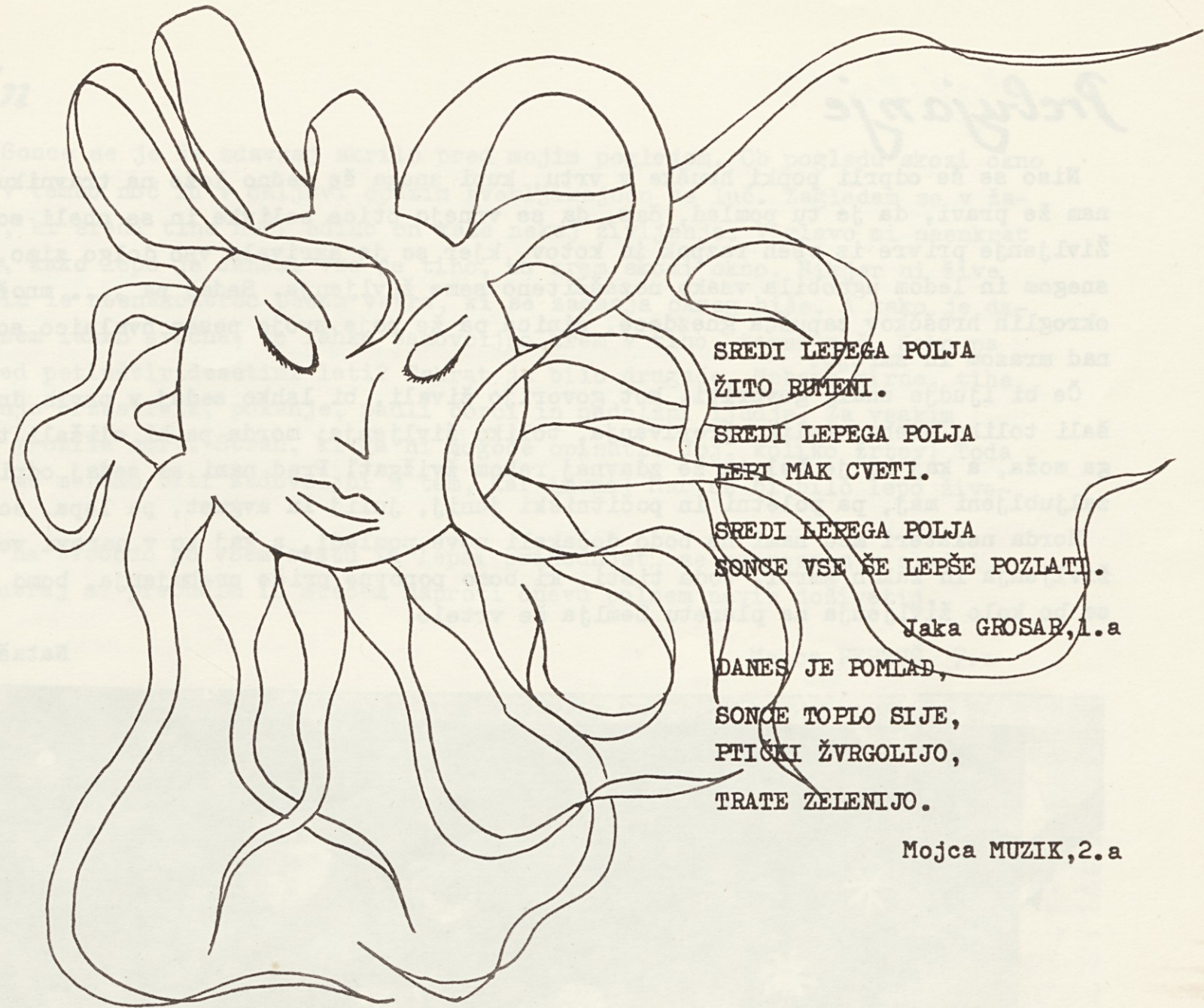
Če kdo misli, da moraš biti v 8. zaljubljen, se močno moti. Marsikoga dočaka tako razočaranje, kot je doletelo mene in to že v 4. razredu.

Takrat, v tistih zgodnjih otroških letih, so bile simpatije med sošolci sila moderne in kdor je bil takrat zaljubljen, je bil srečnež. Tudi sam sem se hotel tako-rekoč prisilno zaljubiti, pa mi dolgo časa ni uspelo. Nihče ni pravzaprav vedel, kaj sploh je prava ljubezen.

Končno sem dočakal. Zgodilo se je nepričakovano. Že zjutraj sem bil dobre volje in kar vleklo me je v šolo, čeprav jo včasih prav sovražim. Zjutraj sem torej začutil neznano vznemirjenje, ali sam ne vem, kako bi to imenoval. Bilo je veliko bolj preprosto kakor v filmu. Zagledal sem lase in bil sem zaljubljen. Pa kaj je meni to koristilo, saj ona tega ni vedela. Če bi ji povedal diskretno, bi to jemala kot šalo ali pa bi kot šalo to sprejeli sošolci in sošolke in nama nagajali. Imel sem nekaj prijateljev, ki sem jim zaupal, in po njih sem ji začel pošiljati pisma. Toda vedno se je zataknilo in tako je za mojo ljubezen zvedel ves razred in kot sem predvideval, sem postal tarča veselih pripomb. S tem pa se moj roman še ne konča.

Ker sem bil takrat še neumen, in to v pravem pomenu besede, sem se začel ravnati po tem, kar sem videl v filmih. Šel sem v gozd in nabral rože. Toda moji izvoljenki niso bile namenjene, kajti ko sem se vračal, sem padel in zmečkal rože, pri tem pa sem se v luži pošteno zmočil. Zaradi tega pripetljaja je bilo ljubezni konec, če je to sploh bila ljubezen ali pa le šopirjenje petelina.

Gorazd SREČNIK, 8.a

SREDI LEPEGA POLJA
ŽITO RUMENI.

SREDI LEPEGA POLJA
LEPI MAK CVETI.

SREDI LEPEGA POLJA
SONCE VSE ŠE LEPŠE POZLATI.

Jaka GROSAR, 1.a

DANES JE POMLAD,
SONCE TOPLO SIJE,
PTIČKI ŽVRGOLIJO,
TRATE ZELENIJO.

Mojca MUZIK, 2.a

Prebujanje

Niso se še odprli popki hruške v vrtu, kupi snega še vedno leže na travniku, a koledar nam že pravi, da je tu pomlad, čas, da se vrnejo ptice selivke in se obeli sosedova češnja. Življenje privre iz vseh razpok in kotov, kjer se je skrivalo vso dolgo zimo, ki je s snegom in ledom ugnobila vsako nezaščiteno seme življenja. Sedaj pa .... množina majhnih, okroglih hroščkov zapušča gnezdece, sinica pa že poje svojo pesem hvalnico soncu, zmagovalcu nad mrazom in smrtjo.

Če bi ljudje znali govoriti, kot govorijo živali, bi lahko sedaj v prvih dneh pomladi, slišali toliko smeha, toliko prerivanja, toliko življenja; morda pa bi slišali tudi jok snežene-ga moža, a kaj ko je šel ta že zdavnaj rakom žvižgat! Pred nami se sedaj odpirajo mokri april, zaljubljeni maj, pa poletni in počitniški junij, julij in avgust, pa lepa, sončna jesen.

Morda nekateri med nami ne bodo dočakali nove pomladi, a kaj ko v naravi velja le zakon življenja in zakon smrti, toda tisti, ki bomo ponovne priče prebujanja, bomo storili vse, da se bo kolo življenja na planetu Zemlja še vrtelo.

Nataša ZAPLOTNIK, 7.a

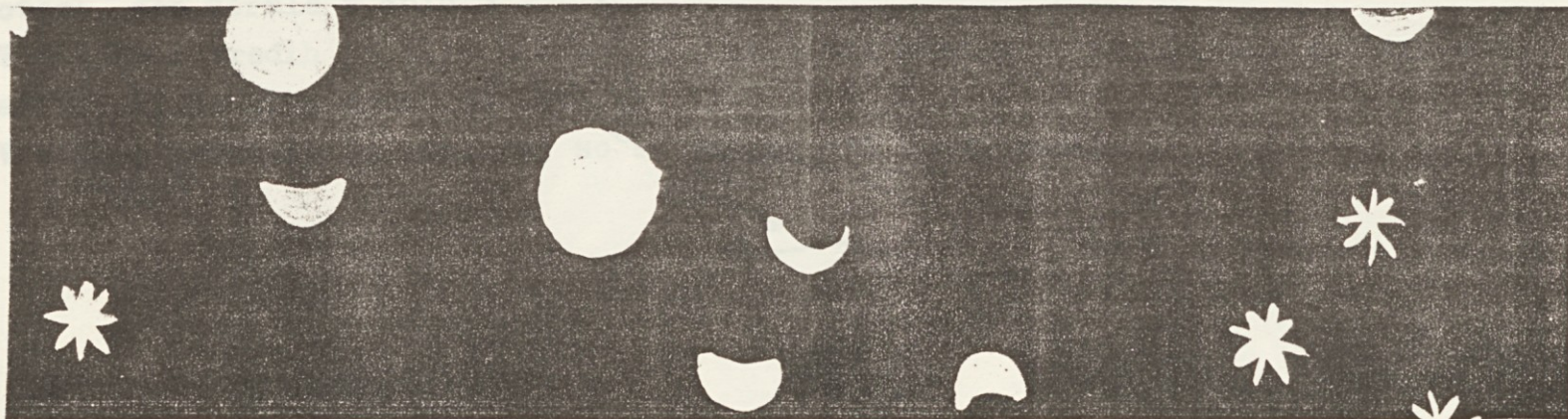

Spomin

Noč je. Sonce se je že zdavnaj skrilo pred mojim pogledom. Ob pogledu skozi okno se zazrem v temno noč in v daljavi opazim svetljikajočo se luč. Zagledam se v žareči mesec, ki sredi tihe noči edino on kaže nekaj življenja. V glavo mi naenkrat šine misel, kako lepo je danes. Vse je tiho, ko zrem skozi okno. Nikjer ni žive duše. Slišim le neenakomerno pesem vetra, ki se zaganja okrog hiše. A tako je danes. Kako sem lahko srečna, ko lahko samovoljno zrem v tiho, temno noč. Kako pa je bilo pred petinštiridesetimi leti? Takrat je bilo drugače. Nobene mirne, tihe noči, Brnenje brzostrelk, pokanje, padli borci in nedolžni ljudje. Za vsakim ovinkom je grozila smrt. Strah, ki ga ni mogoče opisati. Joj, koliko žrtev! Toda zakaj? Mar ne moremo biti zadovoljni s tem, kar imamo! Mar ne bi bilo lepo živeti v miru?

Ob misli na svobodo po vsem svetu in lepša prihodnost, se pogreznem v sladki spanec. Zjutraj se prebudim in stečem naproti dnevu polnem novih doživetij.

Mojca PERNUŠ, 7.a

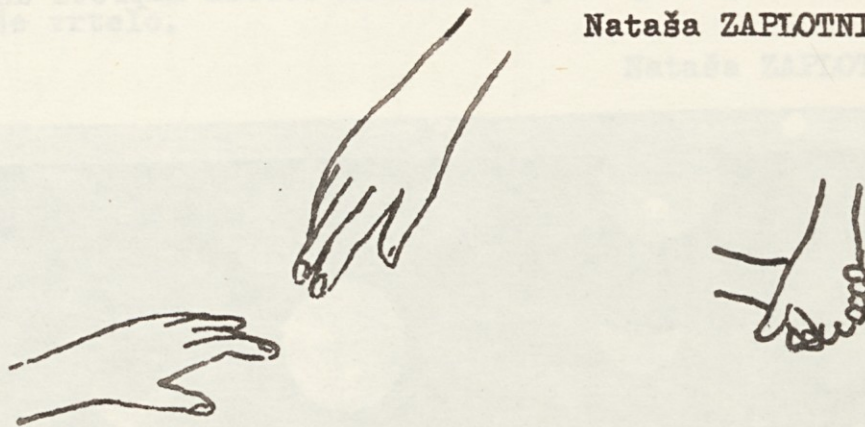

Najstniki

Pravijo, da smo najstniki neumni, trmasti, predrzni in da smo zaljubljeni. Zaljubljeni? Da, ljubezen najstnikov raste! Srečaš jo povsod, na vsakem koraku. Skriva se v iskrenih očeh, raste, je užaljena in izgine. Moja ne izgine! Dve leti že nežno tli in sedaj, pri trinajstih, je ne morem več skrivati. Nič imen, le priznanje, da ljubim, da sanjam: čudovite, skrivnostne oči, lasje, nasmeh, vse me privlači. Sanjam: v mislih se drživa za roke .... . A sanje prekine budilka. V šolo grem! Spet se bova videla. Včasih se srečava s pogledi, spet nič besed. Srce mi v njegovi bližini bije hitreje, ljubim ga brez dvoma.

Pravijo, da je ljubezen nesrečna, da se ti takrat slabšajo ocene, da se sporečeš s prijatelji. Z mano je drugače. Vsakič, ko ga vidim, se napolnim z novo močjo, prijateljev nisem izgubila. Obogatila sem se le za novo, sladko čustvo. Upam, da je razočaranje in vrnitev v kruto resničnost še daleč ....

Nataša ZAPLOTNIK, 7.a

Andreja

Na svet sem pokukala v kranjski porodnišnici ter takoj dokazala, da nimam pretiranega posluha za glasbo, ker se nisem nič kaj ubrano drla, ko sem jih dobila po zadnji plati. Ko je sonce 365-krat zašlo za Triglavom, sem s plavimi kodri in okroglimi lički sedela pred fotografskim aparatom in pihala svečko na torti.

Od drugega leta naprej sem parala živce vzgojiteljicam v vrtcu. Še prav dobro se spominjam nekega 8. marca, ko sem morala v kulturnem domu povedati pesmico. Pridrsala sem na oder z rokami globoko v žepih. Še nikoli nisem nastopala pred tako množico ljudi, pa še svojih domačih nisem uzrla na prvi pogled, zato sem začela metati oči po dvorani v upanju, da bom zadela mamico. Ampak toliko poslušalcev se je nateplo skupaj, da nisem mogla tako hitro opraviti. Tovarišico za mano je že oblil val živčnosti in začela me je nervozno priganjati: "Andrejka, daj začni! Daj no, saj znaš! Jaz sem mala roža?"

Končno sem le zagledala teto. Globoko sem se priklonila in začela drdrati: "Jaz sem mala roža, roža mamina, mamica me boža .... ."

Kmalu so mi začeli izpadati prvi zobki in ko sem bila škrbasta kot ata, če si sname protezo, sem morala v šolo.

V nižjih razredih je bilo čisto O.K., samo pri kosilu so nas pitali s hrano kot prašiče, ki še niso godni za zakol.

V višjih razredih pa, oh, saj so si skoraj vsi dnevi enaki.

Sajstnik!

Vsak dan korakam v šolo in nazaj, kracam domače naloge, se gulim zemljepis in kemijo in če se le da, plonkam kontrolne naloge. Saj se skoraj nič ne razlikujem od svojih sotrpinov. Prav tako včasih bruham smeh in veselje, drugič pa jezo, trmo in zoprniho. Pa kaj morem, sem le ena od mnogih pubertetnic, ki na vsakem koraku skrbimo, da je svet enkrat in nepredvidljiv.

Andreja TRILLER, 8.b

M
a
r
j
e
t
a

Noč

Noč ima svojo moč,
kot strašen temni je obroč,
kjer strah je in veselje
in kot mlin vrti se.

Vse v črni je podobi,
tat ima takrat svoj hobi.

Malčki trudni trdno spijo,
še med spanjem zakričijo!

Notri v gnezdu ptica spava,
v sanjah svet ves obletava.

Mački dobijo se na sestanku,
tam pri osamljenem razbitem tanku.

Na Triglavu potniki spijo
noči na visokem zelo se bojijo.

Kmalu pride jutro,
konec je noči.

Noč se že bliža,
temno postaja, že sonce zahaja.
Tihno postaja, vsakdo že spi,
le mesec svetli žari.

Le jaz še ne spim,
v zvezde strmim,
v zvezde življenja strmim

in mislim na tiste dni,
ko težko so živeli vsi.

Zagledam vojaka, ko mirno stoji,
in zre v mlako krvi,
ki pred njim se blešči.

Mojea PERNUŠ, 7.a

Kozma AHAČIČ, 3.b

Šolska hranilnica

Šolsko poslopje je že prazno, ko še zadnjič v tem letu postavimo sivo blagajno na njeno mesto v sefu. V njej ni več veliko denarja, pridni obiskovalci hranilnice so zadnji dan dvignili precej privarčevanega denarja.

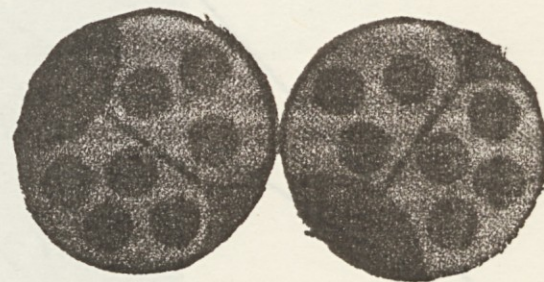
Blagajna res ni bila polna bankovcev in kovancev, bila pa je polna doživetij, izkušenj in radosti, nastalih med letom. Včasih ni bilo vse najlepše: utrujenost, nape, glasba, volja .... Pa vendar: mala sobica, s pregrado iztrgana hodniku, na kateri je dobro viden napis PIONIRSKA HRANILNICA, je bila in bo ostala zibelka smeha in veselja do dela. Tukaj ni delomrznežev!

Si predstavljate: 484 krat je bilo potrebno izpolniti štiri vrste obrazcev, da smo lahko ob koncu leta zapisali v letno poročilo: "Poslovanje je bilo uspešno." Štiristo štiriinosemdeset krat so mi oči romale od majhne roke, v kateri je otrok stiskal lep svetleč kovanec, do nekoliko plahih oči, ničkolikokrat se je otrok na drugi strani plaho nasmehnil: "Mi posodiš kemični svinčnik."...

Mi smo poskušali že nekoliko obrabljeni "Kdor varčuje, si srečo kuje," spremeniti v dejanje. Ne vem, v koliki meri nam je to tudi uspelo, a upam, da katera od malih sreč med nami sedaj biva v lični rdeči knjižici.

Nataša ZAPLOTNIK, 7.a

Gledal sem komet

Drugi dan prvomajskih počitnic smo se zvečer ob devetih odpeljali na letališče Brnik. Tam smo morali zaradi slabega vremena čakati dve uri. Potem smo se z JAT-ovim letalom B-727 odleteli na enourni izlet. Leteli smo na 12.000 m. S sabo smo imeli daljnogled in kamero. V letalu so ugasnili luči in nam približno razložili, kje se nahaja komet. Sedel sem pri oknu, da sem dobro videl. HALLEYEV KOMET je dobil ime po Edvardu Halleyu, angleškemu astronomu. Izdelal je zvezdni katalog in odkril komet leta 1682. Komet lahko vidimo vsakih 76 let. Veliko bolje se je videl leta 1910. Ob enih ponoči smo se vrnili domov.

Miha RAKAR, 3. b

Na Kriško goro

V soboto smo praznovali dan mladosti. V čast temu dnevu smo odšli na pohode. Naš razred je odšel na Kriško goro. Z nami je šel tudi tovarišev psiček Oliver, ki je venomer skakal od zadnjega pa do prvega učenca. Ko smo zapustili vasico Gozd, se je pot začela strmo vzpenjati. Pot je bila kamnita in strma. Hodili smo dolgo in bili zelo utrujeni, ko smo naposled zagledali kočo. Vsi veseli smo se zakadili v kočo. Popili smo vroč čaj, nekateri pa so kupili razglednice, da so pisali domov. Kmalu smo se poslovili od prijazne gospodinje in se spustili po bregu. Po poti smo se norčevali in nasmejali posrečenemu psičku. Še zavedali se nismo, kdaj smo prišli do šole. Poslovili smo se od Oliverja, ki je urno skočil v tovarišev avto.

Nataša ŠTEFE, 4. a

Nagajivke

SEDMA URA ŽE ZVONI,
NAŠA ANKA ŠE LEŽI.

V KOTU JE PIŠKA,
V LUKNJI PA MIŠKA.

RINGA, RINGA RAJA, MUCA
PA NAGAJA.

KO BUDILKA ZAZVONI,
NAŠA ANKA ŽE ODPRE OČI.

Karmen VEVAR, 1.

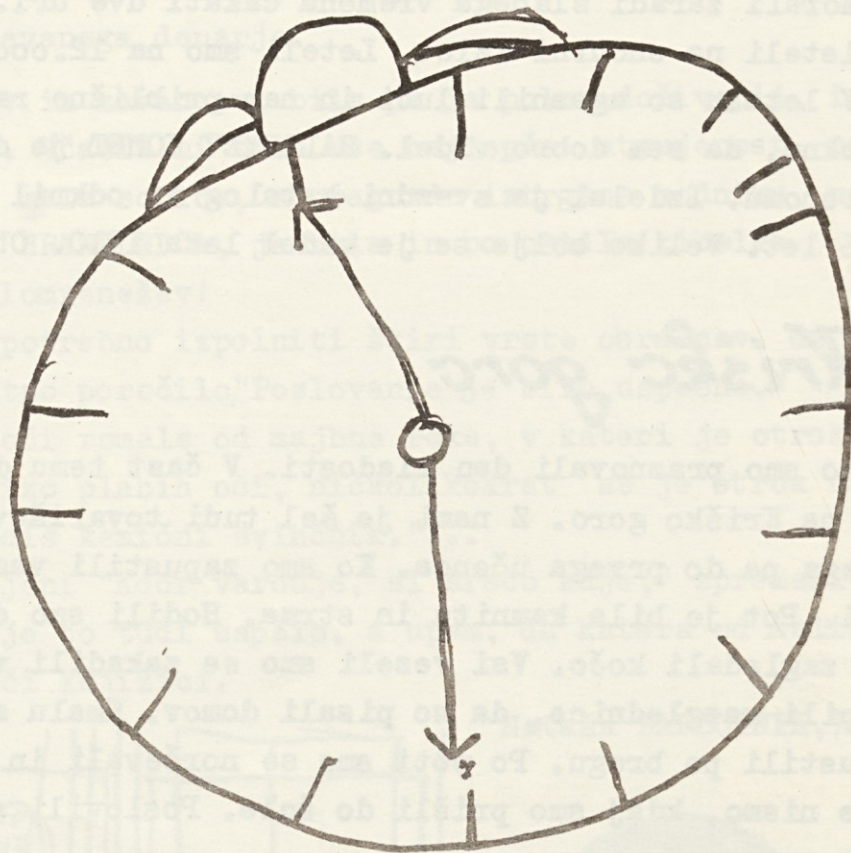
V KOTU JE ŠTEDILNIK,
OB STENI JE HLADILNIK.

KUŽA JE V KOŠARI,
ROŽA PA NA OMARI.

PEŠEC JE ŠEL ČEZ CESTO,
ŠOFER JE ŠEL V MESTO.

ZAZVONIL JE ZVONEC,
POUKA JE KONEC.

Peter POBEŽIN, 1

M O S T O V I

GLASILO UČENCEV OSNOVNE ŠOLE KOKRŠKEGA ODREDA KRIŽE V ŠOLSLEM LETU 1985/86

UREDNIŠKI ODBOR: UČENCI IN DELAVCI OSNOVNE ŠOLE

TISKALI V TISKARNI TOVARNE OBUTVE PEKO TRŽIČ

NAKLADA: 200 IZVODOV

ROSTOV I

GLAVNO UČENOVE OSNOVE ŠOLE KOKRŠKA ODREDA KRIJE V ŠOLSKEM LETU 1927/28

UREĐIVAJE ODBOR: UČENICI IZ DELAVNI OSNOVE ŠOLE

TISKALI V TISKARNI TOVARNE OBRUTE PRKO TRŽIŠ

NAJALIA : 200 LEVODVA